

อภินันทนาการ

การออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง
อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ศิลปินพันธ์เสนอคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

พฤษภาคม พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

DESIGN OF MALE SHOES FROM TEXTILES DOITUNG DEVELOPMENT PROJECT,
AMPHUR MAEFAHLUANG, CHIANGRAI PROVINCE

Arts Thesis Submitted to the Faculty of Architecture of Naresuan University

in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Bachelor of Fine and Applied Arts Degree in Product and Package Design

May 2014

Copyright 2014 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาศิลปนิพนธ์ เรื่องการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอ
มือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ของนางสาวรุจิรา ถาวรศักดิ์ เห็น
สมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน (อาจารย์ที่ปรึกษา)
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุตสังข์)

.....กรรมการ (รองอาจารย์ที่ปรึกษา)
(อาจารย์ชโรรรณ์ ทิพย์อุปถัมภ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ปริญญาพัชร วรรัฐธนพัชร)

อนุมัติ

.....

(ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม พ.ศ. 2557

ชื่อเรื่อง	การออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือ โครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
ผู้วิจัย	นางสาวรุจิรา ถาวรศักดิ์
สถานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุตสังข์
กรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ชโรธรณ์ ทิพย์อุปถัมภ์
ประเภทสารนิพนธ์	ศิลปนิพนธ์ ศป.บ. สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557

บทคัดย่อ

การทำวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบทั่วไปของการผลิตรองเท้าแฟชั่นบุรุษ 2) เพื่อออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภค ที่มีผลต่อการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยศึกษารูปแบบทั่วไปของการผลิตรองเท้าแฟชั่นบุรุษ จากการศึกษาดังกล่าว จะนำไปสู่แนวทางในการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ซึ่งจะคำนึงถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลวิจัยของการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จะออกแบบผลงานจำนวน 5 คู่ ต่อ 1 คอลเลกชัน ตามแนวคิดแรงบันดาลใจของผู้วิจัย โดยการออกแบบโครงสร้างผลิตภัณฑ์

สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่ มีความสวยงาม เพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี
ก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้ซื้อ การออกแบบกราฟิกส่งเสริมภาพลักษณ์และความเป็นเอกลักษณ์
โดยการสร้างความโดดเด่นในการจัดองค์ประกอบ การใช้ลวดลายสร้างภาพลักษณ์เรื่องราวความ
เป็นตัวตนของผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความสวยงามและความแตกต่างให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้

ประกาศคุณูปการ

ศิลปนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับการอนุเคราะห์ และให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจากผู้มีพระคุณหลายท่าน จนทำให้ศิลปนิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุตสังข์ อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์และคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และพี่สาว ผู้ซึ่งเป็นกำลังใจให้ความรัก ความเอาใจใส่สนับสนุนและส่งเสริมแก่ผู้วิจัยในทุกๆด้าน ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งการศึกษาวิจัยได้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ทีมดีไซเนอร์และพนักงานโครงการพัฒนาออดิตูม (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่เสียสละเวลาและให้ความรู้ข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ เพื่อที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการทำศิลปนิพนธ์นี้

ขอขอบพระคุณเพื่อนๆน้องๆ สาขาภาควิชาศิลปะและการออกแบบ ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการทำศิลปนิพนธ์นี้ประสบความสำเร็จได้

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากศิลปนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจบ้างไม่มากก็น้อย

รุจิรา ถาวรศักดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1. ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ	
1.1 ความหมายของการออกแบบ.....	8
1.2 องค์ประกอบและประเภทการออกแบบ.....	8
1.3 กระบวนการออกแบบ.....	10
2. ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์	
2.1 ความหมายของผลิตภัณฑ์.....	11
2.2 ระดับของผลิตภัณฑ์.....	11
2.3 การจำแนกประเภทของผลิตภัณฑ์.....	12
2.4 ส่วนประสมทางผลิตภัณฑ์.....	12

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.5 ประเภทของผลิตภัณฑ์.....	12
2.6 องค์ประกอบของผลิตภัณฑ์.....	13
3. ข้อมูลเกี่ยวกับรองเท้า	
3.1 ประวัติความเป็นมาของรองเท้า.....	13
3.2 ประเภทของรองเท้า.....	14
3.3 กระบวนการผลิตรองเท้า.....	20
3.4 อุตสาหกรรมรองเท้าในประเทศไทย.....	21
3.5 พฤติกรรมของผู้บริโภค.....	24
4. ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	
4.1 ประวัติความเป็นมา.....	27
4.2 แผนที่เดินดิน.....	45
4.3 วัฒนธรรมและผลงานที่สำคัญ.....	45
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ประวัติของกลุ่ม.....	54
ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะในการออกแบบ.....	55
ตอนที่ 3 ผลการทำแบบสอบถาม.....	55
ตอนที่ 4 การออกแบบและสร้างสรรค์.....	65
บทที่ 5 บทสรุป	
สรุปผลและอภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	73
ประวัติผู้วิจัย.....	75

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
2.1 Oxfords Shoes.....	15
2.2 Wingtips Shoes.....	15
2.3 Derby or Bucks Shoes.....	16
2.4 Cap toe Shoes.....	16
2.5 Dress boots Shoes.....	17
2.6 Opera Slippers or Court Shoes.....	17
2.7 Loafers Shoes.....	18
2.8 Boat Shoes.....	19
2.9 Monk straps Shoes.....	19
2.10 Espadrilles Shoes.....	20
2.11 ตราสัญลักษณ์มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และโครงการหลวงดอยตุงฯ.....	27
2.12 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าม้งขาว.....	30
2.13 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าม้งเขียว.....	31
2.14 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าเย้า.....	33
2.15 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง.....	35
2.16 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง.....	36

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
2.17 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง.....	37
2.18 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าอีก้ออุโล.....	38
2.19 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าอีก้อโลมิ.....	39
2.20 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าอีก้อผาหมี่.....	40
2.21 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ามูเซอดำ.....	41
2.22 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ามูเซอแดง.....	42
2.23 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ามูเซอ เซ เล.....	43
2.24 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าลีซู.....	44
2.25 สถานที่ตั้งมูลนิธินิแม่ฟ้าหลวงฯ และโครงการหลวงดอยตุงฯ.....	45
2.26 กาแฟอาราบิก้าและแมคคาเดเมีย นัท.....	45
2.27 งานหัตถกรรมผ้าทอมือ.....	46
2.28 วัตถุประสงค์นโยบายชาติในผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง.....	47
2.29 สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในบริเวณโครงการหลวงดอยตุง.....	47
4.1 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทลำลอง (Sandals).....	60
4.2 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทวิงทิปส์ (Wingtips).....	61
4.3 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทบู้คส์ (Derby).....	62

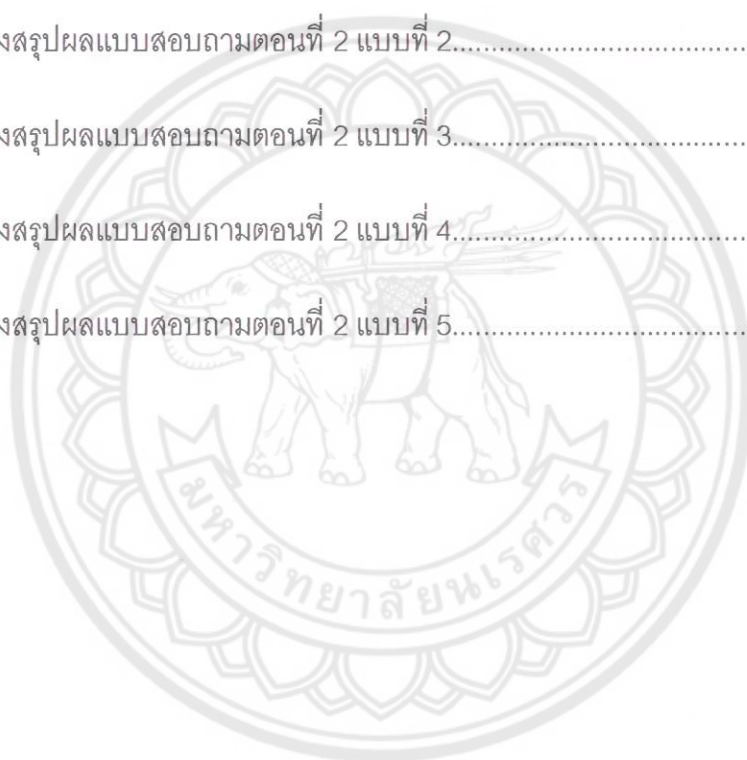
สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
4.4 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทบู๊ท (Dress boots).....	63
4.5 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทลอฟเฟอร์ (Tassel loafers).....	64
4.6 กระบวนการการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย.....	65

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 1.....	55
4.2 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบที่ 1.....	60
4.3 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบที่ 2.....	61
4.4 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบที่ 3.....	62
4.5 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบที่ 4.....	63
4.6 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบที่ 5.....	64

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เริ่มต้นที่การตอบสนองของความต้องการทางกายภาพและความปลอดภัยมั่นคงมาเป็นพื้นฐานสำคัญ โดยแหล่งปัจจัยพื้นฐานเบื้องต้นในการดำรงชีวิตจะอยู่ในรูปแบบของปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค รวมถึงน้ำที่เพิ่มมาอีกหนึ่งปัจจัยในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน

เครื่องนุ่งห่มในยุคที่มนุษย์อยู่ในช่วงแรกของประวัติศาสตร์ยังไม่มีเทคโนโลยีต่างๆเพื่อใช้ในการอำนวยความสะดวกสบายเหมือนในปัจจุบัน จึงต้องดำรงชีวิตกับธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ มีการพึ่งพากันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ทำให้มีการสะสมความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติมากมายจากความคิดและสติปัญญาของมนุษย์นั่นเอง มีการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆขึ้นมาจากสิ่งแวดล้อมที่ดำรงชีวิตอยู่ เช่น เริ่มจากการนำใบไม้ เยื่อไม้ และหนังสัตว์ที่หาได้มาห่อหุ้มร่างกายเพื่อให้เกิดความอบอุ่น หรือใช้เป็นเครื่องประกอบการแต่งกายเพื่อแสดงความสามารถในการแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ จากนั้นมีการผลิตเสื้อผ้าและเครื่องประกอบการแต่งกายจากวัสดุที่หาได้ในถิ่นที่อยู่อาศัยสำหรับสมาชิกในครอบครัว ทำให้มนุษย์เริ่มขยายวิวัฒนาการของวัสดุ ประเภทเครื่องนุ่งห่ม ประเภทเครื่องประกอบการแต่งกายมากขึ้น แต่ที่กล่าวถึงก็คือ เครื่องประกอบการแต่งกายประเภทรองเท้า ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์คาดว่า (สุทัศน์ ยกส้าน, 2542) มนุษย์รู้จักการใช้รองเท้าประมาณ 7000 ถึง 8000 ปี ก่อนคริสตกาล รู้จักการใช้วัสดุทำรองเท้าได้ประมาณ 1000 ปีหลัง แต่รองเท้าถูกใช้มาก่อนหน้านี้ โดยนักมนุษยวิทยาพบหลักฐานที่ทำให้เชื่อได้ว่า มีการใช้รองเท้าเกิดขึ้นราว 26,000 ถึง 40,000 ปีที่แล้ว พบว่ากระดูกนิ้วเท้ามนุษย์เริ่มเล็กลง และในยุคที่มนุษย์ใช้เท้าเปล่าอยู่นั้น พบว่ากระดูกนิ้วเท้ามนุษย์ใหญ่กว่าช่วงที่พบการใช้รองเท้ายุคแรกสุด การออกแบบรองเท้าจะเป็นลักษณะถุงที่ห่อเท้าไว้ป้องกันอากาศหนาว ป้องกันเศษหินบาด ต่อมาเริ่มมีการใช้หนังสัตว์มาทำเป็นรองเท้ามากขึ้น ในยุคกลาง รองเท้าได้พัฒนามาเป็นรองเท้าที่

มีเชือกรัดหนังให้กระชับเท้ามากขึ้น เพื่อแสดงการมีฐานะทางสังคม นิ้วเท้าก็เริ่มเรียวยาวมากขึ้น ช่างทำรองเท้าได้ผลิตรองเท้าสำหรับคนมีฐานะทางสังคมที่มีรูปแบบใหม่โดยเฉพาะ ในที่สุดการทำรองเท้าก็ใช้วิธีการเย็บขึ้นรูป ซึ่งปัจจุบันนี้ มาตรฐานนี้บ่งบอกถึงความประณีตในการตัดเย็บรองเท้า เป็นต้นมา อุตสาหกรรมการผลิตต่างๆ ได้พัฒนาอย่างมากทั้งเรื่องหนัง พลาสติก ยาง ผ้าสังเคราะห์ อุตสาหกรรมการผลิตแก้ว ทำให้การผลิตรองเท้าเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมีทั้งความก้าวหน้า ปัญหา และประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมไปพร้อมๆ กัน

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัตถุ การดำรงชีพ และวิถีชีวิตมนุษย์อยู่ท่ามกลางความสับสนทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงการใช้ชีวิตปรับตัวเข้ากับสภาพของสังคมนั้นๆ จึงเกิดปัญหาทางด้านจิตใจ กระแสของค่านิยม ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ที่เปลี่ยนแปลงไปจนตั้งตัวไม่ติด มนุษย์พยายามสร้างชนบทให้เป็นสังคมเมือง พยายามชี้แนะโน้มน้าวจิตใจให้เห็นถึงความสะดวกสบายความเจริญทางวัตถุต่างๆ จนทำให้กระแสการดำรงชีวิตของคนในชนบทเปลี่ยนไปจากเดิม เริ่มเอาวัตถุ มาวัดความเจริญความมั่นคง และความสามารถในการซื้อของกันและกัน เพื่อแสดงว่าชีวิตได้พัฒนาขึ้นแล้ว สิ่งเหล่านี้เป็นผลกระทบต่อชีวิตของชาวชนบท ทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นตามกำลังซื้อหรือเงินตรา ก็จะดิ้นรนทุกชีวิตและแสดงความพึงพอใจตามวิถีชีวิตเดิมๆ ซึ่งความเจริญทางวัตถุที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ เครื่องประกอบการแต่งกายประเภทรองเท้าก็เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยสี่ในด้านเครื่องนุ่มห่มที่ทุกคนจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันไปแล้ว ในปัจจุบันประเทศไทย เป็นประเทศหนึ่งที่มีการผลิตและจำหน่ายสินค้าแฟชั่นในกลุ่มของรองเท้าออกสู่ตลาดทั้งในและนอกประเทศเป็นจำนวนมาก และเป็นที่ยอมรับในประเทศผู้สั่งซื้อระดับหนึ่งว่า สินค้าของประเทศไทยมีรูปแบบที่ดี ทันสมัยและมีคุณภาพ แต่อย่างไรก็ตาม การยอมรับยังจำกัดในกลุ่มผู้ว่าจ้าง ทำให้ประเทศไทยเสียโอกาสในด้านการสร้างภาพลักษณ์ และการยกระดับราคาให้กับสินค้า รวมถึงการเกิดมูลค่าเพิ่มในตัวสินค้าด้วย

โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป็นองค์กรขนาดใหญ่ ที่เน้นการพัฒนาคน พัฒนาการศึกษา พัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนาสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยกลุ่มเป้าหมายหลักที่ต้องการพัฒนาคือ ชาวเขาบริเวณดอยตุง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น อีกทั้งทำงานด้านการอนุรักษ์สืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีของชาวไทยภาคเหนือ และเพิ่มรายได้แบบยั่งยืนให้คง

อยู่ตลอดไป โดยองค์กรนี้จะแบ่งหน่วยงานที่หลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยเคยได้เป็นส่วนหนึ่งในการฝึกงาน ทางด้านการออกแบบกับหน่วยงานดีไซเนอร์ (Designer) ในศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ รวมถึง ดอยตุง ไลฟ์สไตล์ (Doitung Lifestyle) ที่จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฝีมือของดอยตุง ผลงานที่เกิด จากการผสมผสานกันอย่างลงตัวของวิถีชีวิตธรรมชาติและภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาแต่ดั้งเดิม ด้วยความคิดสร้างสรรค์ในแนว "การออกแบบเพื่อความยั่งยืน" (Sustainable Design) ได้พัฒนา เป็นผลิตภัณฑ์คุณภาพที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่นเฉพาะตัว เช่น ผ้าทอมือ เสื้อผ้า พรหม ทอมือ ของตกแต่งบ้าน เครื่องเคลือบดินเผา ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา ผลิตภัณฑ์งานฝีมือของดอย ตุงเป็นศิลปะแห่งการผสมผสานความทันสมัยและรากฐานทางวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างงดงามลง ตัว เข้าถึงจิตใจและรสนิยมของคนรุ่นใหม่ที่ใส่ใจในธรรมชาติและสังคมได้อย่างดี อีกทั้งยังเห็น ความสำคัญของการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางตลาดส่งออกนอกประเทศในแถบเอเชียเป็นหลัก เพื่อให้สินค้าโครงการหลวงดอยตุงก้าวสู่ระดับสากล ผู้วิจัยเห็นว่า ทางโครงการหลวงดอยตุงกำลัง อยู่ในช่วงพัฒนาและส่งเสริมสินค้าด้านเครื่องแต่งกายและเครื่องประกอบการแต่งกายอยู่ในระดับ หนึ่ง รวมถึงการใช้วัสดุที่มีอยู่ในองค์กรอย่างคุ้มค่า เจาะกลุ่มเป้าหมายให้กว้างมากขึ้น และก้าวสู่ ตลาดส่งออกต่างประเทศอย่างเต็มรูปแบบ จึงเล็งเห็นว่าต้องมีการออกแบบเครื่องประกอบการแต่ง กายประเภทรองเท้าผู้ชายเนื่องจากยังไม่มีวางจำหน่าย ถือเป็นสินค้าตัวใหม่ สามารถช่วย ส่งเสริมการขายทางการตลาดให้กับสินค้าในโครงการหลวงดอยตุง สร้างเอกลักษณ์ให้โดดเด่น แตกต่างจากคู่แข่งและสามารถเพิ่มกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคได้มากขึ้น เพื่อสนองความต้องการให้ เครื่องประกอบการแต่งกายประเภทรองเท้ามีการพัฒนาให้เป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบทั่วไปของการผลิตรองเท้าแฟชั่นบุรุษ
2. เพื่อออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิต ของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภค ที่มีผลต่อการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษ จากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัยไว้ 3 ด้าน คือ

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาประวัติความเป็นมาและตัวอย่างผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตสินค้าประเภทเครื่องประกอบการแต่งกาย โครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

2. ขอบเขตด้านผลิตภัณฑ์ (5 โครงสร้าง / 1 กราฟิก)

2.1 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทลำลอง (Sandals) (1 โครงสร้าง / 1 กราฟิก)

2.2 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทวิงทิปส์ (Wingtips) (1 โครงสร้าง / 1 กราฟิก)

2.3 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทบัตส์ (Derby) (1 โครงสร้าง / 1 กราฟิก)

2.4 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทบู๊ท (Dress boots) (1 โครงสร้าง / 1 กราฟิก)

2.5 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทลอฟเฟอร์ (Tassel loafers) (1 โครงสร้าง / 1 กราฟิก)

3. ขอบเขตด้านการประเมินผลิตภัณฑ์ (ความพึงพอใจ)

3.1 สวยงาม

3.2 ประณีต

3.3 แข็งแรง

3.4 ปลอดภัย

3.5 สะดวกสบาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงรูปแบบทั่วไปของการผลิตรองเท้าแฟชั่นบุรุษ
2. สามารถออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
3. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภค ที่มีผลต่อการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษ หมายถึง การรู้จักวางแผนขั้นตอน รู้จักใช้วัสดุตามที่ต้องการโดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบและคุณสมบัติของวัสดุตามความคิดสร้างสรรค์ มีความแปลกใหม่หรือปรับปรุงผลงานที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับรองเท้าที่ออกแบบมาเพื่อสุขภาพบุรุษ ซึ่งเป็นเครื่องประกอบการแต่งกายอย่างหนึ่งที่มีมนุษย์นำมาใช้กับเท้า เพื่อป้องกันอันตรายจากการสัมผัสกับพื้นผิวและเพื่อสวมใส่ตามยุคสมัยนิยมนั้นๆ โดยผู้วิจัยจะกำหนดการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษแบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่ รองเท้าลำลอง (Sandals) รองเท้าวิงทิปส์ (Wingtips) รองเท้าบีคส์ (Derby) รองเท้าบู๊ท (Dress boots) และรองเท้านอปเฟออร์ (Tassel loafers)

ผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง หมายถึง ผลิตภัณฑ์งานฝีมือคุณภาพจากกลุ่มชาวเขาบริเวณดอยตุงที่มีรูปแบบ เทคนิค และวัสดุที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคน พัฒนาการศึกษา พัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของแบบสำรวจที่ทางผู้ทำวิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างความพึงพอใจ โดยแบ่งหัวข้อหลักต่างๆ และได้แบ่งระดับความพึงพอใจต่อการออกแบบ มาใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินการประเมินวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าถึงกระบวนการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเอกสาร การสัมภาษณ์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์ เพื่อเป็นการกำหนดแนวคิดสำหรับการวิจัย และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าต่อไป ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ

1.1 ความหมายของการออกแบบ

1.2 องค์ประกอบและประเภทการออกแบบ

1.3 กระบวนการออกแบบ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

2.1 ความหมายของผลิตภัณฑ์

2.2 ระดับของผลิตภัณฑ์

2.3 การจำแนกประเภทของผลิตภัณฑ์

2.4 ส่วนประสมทางผลิตภัณฑ์

2.5 ประเภทของผลิตภัณฑ์

2.6 องค์ประกอบของผลิตภัณฑ์

3. ข้อมูลเกี่ยวกับรองเท้า

3.1 ประวัติความเป็นมาของรองเท้า

3.2 ประเภทของรองเท้า

3.3 กระบวนการผลิตรองเท้า

3.4 อุตสาหกรรมรองเท้าในประเทศไทย

3.5 พฤติกรรมของผู้บริโภค

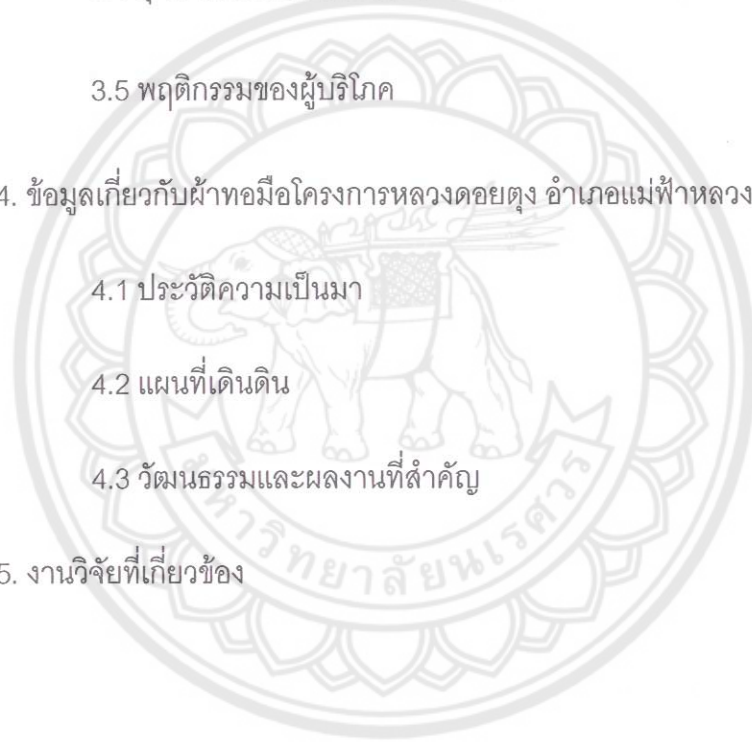
4. ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

4.1 ประวัติความเป็นมา

4.2 แผนที่เดินดิน

4.3 วัฒนธรรมและผลงานที่สำคัญ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ

1.1 ความหมายของการออกแบบ

การออกแบบมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้ออกแบบ ซึ่งจะดำเนินตามแนวทางหรือกรอบที่วางเอาไว้ มีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการพิจารณาอย่างมีเหตุผล สามารถเป็นประโยชน์ในการออกแบบสร้างสรรค์ และต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการออกแบบด้วย เช่น

การออกแบบ หมายถึง การรู้จักแผนขั้นตอนและรู้จักใช้วัสดุวิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการนั้น โดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบและคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิดตามความคิดสร้างสรรค์

การออกแบบ หมายถึง การรวบรวมหรือจัดองค์ประกอบเป็น 2 มิติ และ 3 มิติ เข้าด้วยกันอย่างมีหลักเกณฑ์ การนำองค์ประกอบของการออกแบบมาจัดรวมกันนั้น ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยและความสวยงามอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของการออกแบบ การออกแบบเป็นศิลปะของมนุษย์ เนื่องจากเป็นการสร้างค่านิยมทางความสวยงาม และสนองคุณประโยชน์ทางกายภาพให้แก่มนุษย์

การออกแบบ หมายถึง กระบวนการที่สนองความต้องการในสิ่งใหม่ๆ ของมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่เพื่อใช้ชีวิตอยู่รอดและมีความสุขสบายเพิ่มขึ้น

1.2 องค์ประกอบและประเภทการออกแบบ

การออกแบบเป็นงานแขนงหนึ่งของศิลปะ ซึ่งจะต้องมีหลักเกณฑ์ในการสร้างสรรค์ ดังนั้น องค์ประกอบหลักในการออกแบบ จึงแสดงออกทางความงามหรือโครงสร้างของศิลปะ ซึ่งนักออกแบบจะต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ความเป็นหน่วย หมายถึง การออกแบบจะต้องคำนึงถึงงานทั้งหมดให้อยู่ในหน่วยเดียวกัน เป็นกลุ่ม เป็นชุด สัมพันธ์กันทั้งหมด มีความเชื่อมโยงกันได้ เพราะจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์เกิดความเป็นเอกลักษณ์

ความสมดุล หมายถึง ความสมดุลในงานออกแบบนั้นๆ ซึ่งมีหลักทั่วไปของงานศิลปะ ความสมดุลที่เกิดขึ้นอาจมาจากองค์ประกอบต่างๆกัน เช่น รูปทรง ขนาด ความหนาแน่น สี ลักษณะของความสมดุล

ความสมดุลในลักษณะจุดศูนย์ถ่วง หมายถึง การออกแบบใดๆที่เป็นวัตถุ สิ่งของ และจะต้องใช้งานการทรงตัว นักออกแบบจะต้องคำนึงถึงจุดศูนย์ถ่วง ได้แก่ การไม่โยกเอียงหรือให้ความรู้สึกมั่นคงแข็งแรง

ประเภทการออกแบบ สามารถแบ่งได้เป็น 6 ประเภท ดังนี้

การออกแบบทางสถาปัตยกรรม (Architecture Design) เป็นการออกแบบเพื่อการก่อสร้าง นักออกแบบสาขานี้ เรียกว่า สถาปนิก ซึ่งจะต้องทำงานร่วมกับวิศวกรและมัณฑนากรเป็นหลัก โดยสถาปนิกจะรับผิดชอบเกี่ยวกับประโยชน์ใช้สอยและความงามของสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรม

การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) เป็นการออกแบบเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ งานออกแบบสาขานี้มีขอบเขตกว้างขวางมากที่สุด และแบ่งออกได้มากมายหลายลักษณะ โดยจะรับผิดชอบเกี่ยวกับประโยชน์ใช้สอยและความสวยงามของผลิตภัณฑ์ นักออกแบบสาขานี้เรียกว่า นักออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Designer)

การออกแบบทางวิศวกรรม (Engineering Design) เป็นการออกแบบเพื่อการผลิตผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ เช่นเดียวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกัน ต้องใช้ความรู้ความสามารถและเทคโนโลยีในการผลิตสูง ผู้ออกแบบคือ วิศวกร ซึ่งจะรับผิดชอบในเรื่องของประโยชน์ใช้สอย ความปลอดภัยและกรรมวิธีในการผลิตบางอย่างต้องทำงานร่วมกันกับนักออกแบบสาขาต่างๆ

การออกแบบตกแต่ง (Decorative Design) เป็นการออกแบบเพื่อตกแต่งสิ่งต่างๆ ให้ความสวยงามและเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น นักออกแบบสาขานี้เรียกว่า มัณฑนากร (Decorator) มักทำงานร่วมกับสถาปนิก

การออกแบบสิ่งพิมพ์ (Graphic Design) เป็นการออกแบบเพื่อผลิตงานสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆ ได้แก่ หนังสือ หนังสือพิมพ์ โปสเตอร์ นามบัตร บัตรต่างๆ งานพิมพ์ภาพลงบนสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ งานออกแบบรูปสัญลักษณ์ เครื่องหมายการค้า เป็นต้น นักออกแบบสาขานี้เรียกว่า นักออกแบบกราฟิก (Graphic Designer)

การออกแบบเว็บไซต์ (Website Design) เป็นการออกแบบที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงในขณะนี้ เพราะในปัจจุบันเว็บไซต์ต่างมีบทบาทในชีวิตของคนเรามากขึ้นในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านธุรกิจ ทำให้คนเราต้องการทำเว็บไซต์ และต้องการคนออกแบบเว็บไซต์ให้ เป็นไปตามความต้องการของเจ้าของเว็บไซต์ โดยจะต้องมีเอกลักษณ์ สื่อถึงสินค้าและบริการ หรือ ความเป็นตัวตนของเจ้าของเว็บไซต์ให้มากที่สุด นักออกแบบสาขานี้เรียกว่า นักออกแบบเว็บไซต์ (Web Designer)

1.3 กระบวนการออกแบบ

ในการออกแบบจะเริ่มจากการมีปัญหา มีการตั้งเป้าหมายจากฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีกิจกรรมการทำงานเพื่อแก้ปัญหางานออกแบบ และรวบรวมให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ในอดีตผู้ที่ทำหน้าที่ออกแบบและผลิตผลงานของตนมักอยู่ในตัวคนเดียวกัน ต่อมาเมื่อมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความสลับซับซ้อนของสภาพความต้องการของผู้ใช้จนเกินกว่าที่ช่างฝีมือเพียงผู้เดียวจะจัดการออกแบบและผลิตให้ได้ครบถ้วน จึงทำให้เกิดเป็นอาชีพนักออกแบบขึ้น ผู้ที่ทำหน้าที่มักเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาและฝึกฝนมาโดยเฉพาะ ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงวิธีการทำงานออกแบบในอดีตที่ผ่านมา จึงจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ วิธีการของช่างฝีมือ และวิธีการของช่างเขียนแบบ วิธีการทำงานออกแบบทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าว ไม่เพียงพอในการแก้ปัญหางานออกแบบในปัจจุบัน เนื่องจากสภาพความต้องการที่มากขึ้น และความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบในงานออกแบบตั้งแต่มนุษย์ผู้ใช้งานตลอดจนสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบซึ่งกันและกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งงานออกแบบสมัยใหม่มีปัจจัยเกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณข้อมูลที่เป็นมีเพิ่มขึ้น วิธีการทำงานออกแบบลักษณะเดิมไม่สามารถจัดการเก็บข้อมูลเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้พัฒนาการทางเทคโนโลยีทำให้เกิดอุปกรณ์เครื่องมืออำนวยความสะดวกในการทำงานดีขึ้น แต่อุปกรณ์ดังกล่าวจะทำงานได้ จำเป็นต้องใช้วิธีการทำงานอย่างเป็น

ระบบ ดังนั้น จึงเกิดความพยายามในหมู่ผู้ประกอบการวิชาชีพออกแบบ เพื่อทำการพัฒนาด้านกระบวนการออกแบบอย่างเป็นขั้นตอน กระบวนการการออกแบบใหม่จึงมีลักษณะที่สนับสนุนให้ผู้ออกแบบมีการคิดทั้ง 2 ลักษณะ คือ การปล่อยให้จิตใจผู้ออกแบบมีอิสระในการสร้างความคิดจินตนาการ การคาดเดาและการเห็นแจ้งสำหรับทางเลือกต่างๆในเวลาใดก็ได้ โดยไม่ถูกยึดติดหรือครอบงำด้วยข้อจำกัดใดๆ การใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการแยกแยะหาความเกี่ยวข้องเป็นเหตุเป็นผล ตลอดจนการนำข้อมูลมาใช้อธิบายและเปรียบเทียบแนวความคิด เพื่อหาคำตอบหรือทางออกที่ถูกต้องเหมาะสมที่สุด

2. ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

2.1 ความหมายของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งใดที่สามารถนำเสนอขายให้แก่ตลาด เพื่อให้เกิดความพอใจ ความต้องการเป็นเจ้าของ เรียกให้มีการซื้อ การใช้หรือการบริโภค ซึ่งเป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการและความจำเป็นของผู้ซื้อให้ได้รับความพอใจ

2.2 ระดับของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์หลัก (Core Product) หมายถึง ประโยชน์พื้นฐานสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคจะได้รับจากการซื้อสินค้าโดยตรง จนเกิดความพอใจอย่างที่คาดหวังไว้

ผลิตภัณฑ์จริง (Actual Product) หมายถึง ส่วนที่เป็นลักษณะรูปร่างของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เสนอให้กับผู้บริโภคที่เรามองเห็นหรือรู้สึกได้ ประกอบไปด้วยคุณลักษณะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ระดับคุณภาพ (Quality Level) ลักษณะหรือรูปลักษณะ (Features) การออกแบบ (Style) ชื่อตราผลิตภัณฑ์ (Brand Name) และการบรรจุภัณฑ์ (Packaging)

ผลิตภัณฑ์ควบ (Augmented Product) หมายถึง บริการหรือประโยชน์ที่ผู้ซื้อจะได้รับควบคู่ไปกับการซื้อสินค้า

2.3 การจำแนกประเภทของผลิตภัณฑ์

การจำแนกผลิตภัณฑ์ตามความคงทน ได้แก่ สินค้าถาวร (Durable Goods) สินค้าไม่ถาวร (Nondurable Goods) และบริการ (Service)

การจำแนกผลิตภัณฑ์เพื่อการบริโภค ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เพื่อการบริโภค (Consumer Product) และผลิตภัณฑ์เพื่อการอุตสาหกรรม (Industrial Product)

2.4 ส่วนประสมทางผลิตภัณฑ์

สายผลิตภัณฑ์ (Product Line) หมายถึง กลุ่มของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องใกล้เคียงกัน เพราะผลิตภัณฑ์นั้นให้ความพอใจอย่างเดียวกันหรือเป็นสินค้าที่ใช้ด้วยกัน ขายให้กลุ่มลูกค้ากลุ่มเดียวกัน จัดจำหน่ายให้กับร้านค้าแบบเดียวกันหรือราคาใกล้เคียงกัน

ส่วนประสมผลิตภัณฑ์ (Product Mix) หมายถึง กลุ่มของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่บริษัทนำเสนอสู่ตลาดเพื่อขาย โดยมีจำนวนของสายผลิตภัณฑ์ (Product Lines) หน่วยของผลิตภัณฑ์ (Product Items) และจำนวนรุ่นในแต่ละชนิดของผลิตภัณฑ์ที่บริษัทตัดสินใจเกี่ยวกับส่วนประสมผลิตภัณฑ์

2.5 ประเภทของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์บริโภค (Consumer Product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ซื้อโดยผู้บริโภคคนสุดท้าย เพื่อใช้ในการบริโภคส่วนบุคคล แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ผลิตภัณฑ์สะดวกซื้อ (Convenience Product) ผลิตภัณฑ์เลือกซื้อ (Shopping Product) ผลิตภัณฑ์เจาะจงซื้อ (Specialty Product) และผลิตภัณฑ์ไม่แสวงซื้อ (Unsought Product)

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (Industrial Product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่บุคคลหรือองค์กรซื้อไป เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตหรือในการทำธุรกิจ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ วัสดุและชิ้นส่วนประกอบ (Materials and Parts) สินค้าประเภททุน (Capital Items) วัสดุสิ้นเปลืองและบริการ (Supplies and Services)

2.6 องค์ประกอบของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์หลัก (Core Product) คือ ประโยชน์พื้นฐานสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคจะได้รับจากการซื้อสินค้านั้นโดยตรง

รูปลักษณะผลิตภัณฑ์ (Tangible or Formal Product) คือ ลักษณะทางกายภาพที่ผู้บริโภคสามารถสัมผัสหรือรับรู้ได้ ประกอบด้วย ระดับของคุณภาพ รูปร่างลักษณะการออกแบบบรรจุภัณฑ์ และชื่อตราสินค้า

ผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง (Expected Product) คือ คุณสมบัติหรือเงื่อนไขที่ผู้ซื้อคาดหวังว่าจะได้รับการซื้อสินค้าหรือเป็นข้อตกลงในการซื้อสินค้า

ผลิตภัณฑ์ควบ (Augmented Product) คือ ผลประโยชน์เพิ่มเติมที่ผู้ซื้อจะได้รับควบคู่ไปกับการซื้อสินค้านั้นๆ

ศักยภาพเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ (Potential Product) คือ ส่วนของผลิตภัณฑ์ควบที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาเพื่อสนองความต้องการของลูกค้าในอนาคต

3. ข้อมูลเกี่ยวกับรองเท้า

3.1 ประวัติความเป็นมาของรองเท้า

(สุทัศน์ ยกส้าน, 2542) เครื่องประกอบการแต่งกายประเภทรองเท้าตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์คาดว่า มนุษย์รู้จักการใช้รองเท้าประมาณ 7000 ถึง 8000 ปี ก่อนคริสตกาล รู้จักการใช้วัสดุทำรองเท้าได้ประมาณ 1000 ปีหลัง แต่รองเท้าถูกใช้มาก่อนหน้านี้ โดยนักมนุษยวิทยาพบหลักฐานที่ทำให้เชื่อได้ว่า มีการใช้รองเท้าเกิดขึ้นราว 26,000 ถึง 40,000 ปีที่แล้ว พบว่ากระดูกนิ้วเท้ามนุษย์เริ่มเล็กลง และในยุคที่มนุษย์ใช้เท้าเปล่าอยู่นั้นพบว่า กระดูกนิ้วเท้ามนุษย์ใหญ่กว่าช่วงที่พบการใช้รองเท้ายุคแรกสุด การออกแบบรองเท้าจะเป็นลักษณะถุงที่ห่อเท้าไว้ป้องกันอากาศหนาว ป้องกันเศษหินบาด ต่อมาเริ่มมีการใช้หนังสัตว์มาทำรองเท้ามากขึ้น ในยุคกลางรองเท้าได้

พัฒนามาเป็นรองเท้าที่มีเชือกรัดหนังให้กระชับเท้ามากขึ้น เพื่อแสดงการมีฐานะทางสังคม นิ้วเท้าก็เริ่มเรียวยาวมากขึ้น ช่างทำรองเท้าได้ผลิตรองเท้าสำหรับผู้มีฐานะทางสังคมที่มีรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะ ในที่สุดการทำรองเท้าก็ใช้วิธีการเย็บขึ้นรูป ซึ่งปัจจุบันมาตรฐานนี้บ่งบอกถึงความประณีตในการตัดเย็บรองเท้าเป็นต้นมา อุตสาหกรรมการผลิตต่างๆได้พัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งเรื่องหนัง พลาสติก ยาง ผ้ายสังเคราะห์ อุตสาหกรรมการผลิตแก้ว ทำให้การผลิตรองเท้าในรูปแบบหรือประเภทต่างๆเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมีทั้งความก้าวหน้า ปัญหา และประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมไปพร้อมๆกัน

รองเท้าจึงเป็นเครื่องประดับกายที่มนุษย์นำมาใช้กับเท้า เพื่อป้องกันการเจ็บเท้าจากการเดินหรือการวิ่ง ซึ่งรองเท้ามีหลายประเภทตามวัสดุและประโยชน์การใช้งาน และเท้าก็ถือเป็นอวัยวะที่เป็นรากฐานของมนุษย์ คนเราใช้เท้าทุกวันในการ นั่ง เดิน ยืน วิ่ง กระโดด จะเห็นได้ว่าเท้าเป็นอวัยวะเล็กๆที่ถูกใช้งานอย่างหนัก แต่ในขณะเดียวกันเท้าเป็นอวัยวะที่มักถูกมองข้าม มนุษย์ไม่ค่อยสนใจดูแลเท้าตั้งแต่การทำความสะอาดไปจนถึงการเลือกใช้รองเท้าที่เหมาะสม ดูจากลักษณะภายนอกอาจเห็นว่าเท้าเป็นเพียงอวัยวะเล็กๆ แต่ในความเป็นจริงแล้วเมื่อนับจำนวนกระดูกเท้าทั้งสองข้างรวมกันจะพบว่า กระดูกเท้ามีจำนวนถึงหนึ่งในสี่ของจำนวนกระดูกที่ว่างกาย กระดูกเล็กๆเหล่านี้ทำงานประสานกันอย่างหนักในแต่ละก้าวเดิน จากการวิเคราะห์วงจรการเดินและการวิ่งพบว่า จังหวะและการรับน้ำหนักของเท้าที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรเลือกรองเท้าให้เหมาะสมกับประเภทของการใช้งาน เพื่อให้ได้ประโยชน์จากรองเท้าสูงสุด

3.2 ประเภทของรองเท้า

โครงการวิจัยครั้งนี้จะระบุถึงประเภทของรองเท้าแฟชั่นที่นิยมสวมใส่สำหรับสุภาพบุรุษ แบ่งได้ 10 ประเภท ดังนี้

1) รองเท้าประเภทออกฟอร์ด (Oxfords)

รูป 2.1 Oxfords Shoes

รองเท้าประเภทนี้มีต้นกำเนิดมาจากประเทศอังกฤษ ปัจจุบันนิยมแบบที่มีเชือกผูกรองเท้า เพราะสามารถใส่ได้หลายโอกาส

2) รองเท้าประเภทวิงทิปส์ (Wingtips)

รูป 2.2 Wingtips Shoes

ที่มาของชื่อรองเท้าประเภทวิงทิปส์ (Wingtips) มาจากลักษณะของรองเท้า คือ ถ้ามองจากด้านบน รองเท้าจะมีลักษณะคล้ายตัวอักษร W คล้ายกับปีกนก เป็นชื่อที่ใช้เรียกกันทั่วไปในประเทศอังกฤษ เหมาะสวมใส่กับกางเกงสบายๆ สำหรับงานทั่วไป

3) รองเท้าประเภทบูคส์ (Derby or Bucks)

รูป 2.3 Derby or Bucks Shoes

รองเท้าประเภทบูคส์ (Derby or Bucks) มีความคล้ายคลึงกับรองเท้าประเภทออกฟอร์ด (Oxfords) เป็นอย่างมาก แต่แตกต่างที่ห้วงผูกเชือกรองเท้า เพราะจะเย็บห้วงรองเท้าไว้ด้านบน เหมาะสวมใส่กับชุดสีทึบและเสื้อเบลเซอร์สำหรับผู้ชายที่ชื่นชอบสังสรรค์ในยามราตรี

4) รองเท้าประเภทแคป โทล์ว (Cap toe)

รูป 2.4 Cap toe Shoes

รองเท้าประเภทนี้เน้นเป็นทางการอย่างมาก มีลวดลายอยู่บริเวณขอบและหัวรองเท้า เหมาะสำหรับสวมใส่กับชุดสูท (Lounge suite) ในงานพิเศษๆ และงานกลางวันที่เป็นทางการ

5) รองเท้าประเภทบู๊ท (Dress boots)

รูป 2.5 Dress boots Shoes

รองเท้าประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้ชายที่ทันสมัย และเรียกได้ว่าเป็นผู้นำแฟชั่น เพราะรองเท้าสไตน์นี้เข้าได้ดีกับชุดสบายๆในสไตล์ของตัวผู้สวมใส่ เหมาะที่สุดกับเสื้อผ้าประเภทยีนส์ และชุดที่ไม่เป็นทางการมากนัก

6) รองเท้าประเภทคัชชู (Opera Slippers or Court Shoes)

รูป 2.6 Opera Slippers or Court Shoes

รองเท้าประเภทนี้เคยเป็นที่นิยมในหมู่ของกษัตริย์ นักกวี และขุนนางทั้งหลายของชาวยุโรป ในอดีต ในปัจจุบันนิยมสวมใส่กับชุดทักซิโดหรือชุดพิธีดั้งเดิมต่างๆของฝั่งยุโรป

7) รองเท้าประเภทลอฟเฟอร์ (Loafers)

รูป 2.7 Loafers Shoes

รองเท้าประเภทนี้ถูกผลิตขึ้นช่วงศตวรรษที่ 20 รูปทรงรองเท้าจะกว้างและแบนราบ ในอดีตนิยมประดับพู่บริเวณหัวรองเท้า แต่ในปัจจุบันได้ยกเลิกการผลิตไปแล้ว และแยกออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

เพนนี่ ลอฟเฟอร์ (Penny Loafers) จะมีแถบคาดบริเวณด้านบนของรองเท้า คล้ายคลึงกับแบบต้นฉบับ เหมาะสวมใส่กับชุดกางเกงสีจางๆและเสื้อเบลเซอร์ หรือชุดกางเกงขาสั้นและเสื้อโปโล

สลีป ลอฟเฟอร์ (Loafers & slip – on shoes) มีรูปทรงเรียบง่าย ธรรมดา เหมาะสำหรับการสวมใส่ในการติดต่อธุรกิจที่ไม่เป็นทางการมากนัก

ทัสเซล ลอฟเฟอร์ (Tassel Loafers) จะมีพู่อยู่ด้านบนของรองเท้า ทำด้วยหนังหรือผ้ากำมะหยี่ เหมาะสำหรับการสวมใส่ในงานที่เน้นความสุภาพและเป็นทางการ หรืองานธุรกิจสำคัญๆ

8) รองเท้าประเภททรงเรือ (Boat Shoes)

รูป 2.8 Boat Shoes

รองเท้าประเภทนี้มีเชือกผูก รูปทรงคล้ายเรือ เหมาะสำหรับสวมใส่กับชุดกีฬาหรือกางเกงขาสั้น เข้ากันได้ดีกับผู้ที่ชื่นชอบการแต่งตัวแนวสปอร์ตหรือในวันสบายๆ

9) รองเท้าประเภทม็อคคี สเตรปวี (Monk straps)

รูป 2.9 Monk straps Shoes

รองเท้าประเภทนี้มีจุดแตกต่างกับรองเท้าประเภทอื่นๆที่บริเวณหัวรองเท้า ซึ่งมี 2 แบบ คือ หัวรองเท้าแบบเมทัลลิกและหัวรองเท้าแบบหนัง เหมาะสำหรับสวมใส่กับแฟชั่นยีนส์ กางเกงขายาว หรือชุดทำงานออฟฟิศ

10) รองเท้าประเภทผ้ากึ่งลำลอง (Espadrilles)

รูป 2.10 Espadrilles Shoes

รองเท้าประเภทนี้ถือว่าเป็นรองเท้าที่มีประวัติยาวนานมาก ทำมาจากผ้าคอตตอน ยางและสานด้วยเชือก ได้รับความนิยมในการสวมใส่ในฤดูร้อน จุดเด่น คือ พื้นเรียบและเชือก ประเทศที่มีชื่อเสียงในการผลิตรองเท้าประเภทนี้ คือ ประเทศบังกาลาเทศ ซึ่งความจริงแล้วได้รับความนิยมสวมใส่ในกลุ่มผู้หญิงมาก่อน จนภายหลังผู้ชายจึงเริ่มนิยมนำมาสวมใส่กันมากขึ้น

3.3 กระบวนการผลิตรองเท้า

ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีกรรมวิธีการผลิตรองเท้าที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระบบใหญ่ๆ ดังนี้ (วัชร ถิ่นธานี, 2538, หน้า 41)

ระบบเย็น (Cold Cemented System) กรรมวิธีการผลิตระบบนี้บางที่เรียกว่าระบบแห้ง (Dry Process) เป็นการผลิตรองเท้าโดยการนำส่วนบนรองเท้ามาติดกับพื้นรองเท้าที่ทาขาวเตรียมไว้ แล้วนำมาอัดกันด้วยเครื่องจักรอีกครั้งหนึ่ง รองเท้าที่ผลิตโดยใช้ระบบนี้ ได้แก่ รองเท้ากีฬา รองเท้าหนัง และรองเท้าแตะ

ระบบร้อน (Hot System or Vulcanization) กรรมวิธีการผลิตระบบนี้บางที่เรียกว่าระบบเปียก (Wet Process) เป็นการผลิตรองเท้าโดยการนำเอาส่วนบนรองเท้ามาติดกับพื้นรองเท้า แล้วนำไปเข้าตู้อบความร้อนเพื่อหนึ่งให้ยางสุก จึงจะได้เป็นรองเท้าสำเร็จรูป รองเท้าที่ผลิตโดยใช้ระบบนี้ ได้แก่ รองเท้าผ้าใบ และรองเท้านักเรียนที่มีพื้นรองเท้าทำด้วยยาง

ระบบฉีด (Injection System) กรรมวิธีการผลิตระบบรองเท้านี้เป็นการทำรองเท้าโดยการนำส่วนบนรองเท้าเข้าหุ่นแล้วฉีดพื้นรองเท้าติดกับส่วนบนของรองเท้า พื้นรองเท้าอาจจะ

เป็นพลาสติก (PVC, PU) หรือยางสังเคราะห์ รองเท้าที่ใช้ระบบการผลิตแบบนี้ ได้แก่ รองเท้านักเรียนที่ทำจากพลาสติก รองเท้าแตะชนิดกันน้ำ และรองเท้ายกเท้าบางประเภท

ระบบเย็บมือ (Hand Stitched System) กรรมวิธีการผลิตระบบนี้เป็นการผลิตรองเท้าโดยการนำส่วนบนรองเท้ามาเย็บติดกับพื้นรองเท้าด้วยมือ ส่วนใหญ่ยังคงใช้ความชำนาญของคนเป็นหลักหรือเรียกว่า ช่างฝีมือตัดรองเท้า รองเท้าที่ใช้ระบบนี้ ได้แก่ รองเท้าแตะ และรองเท้านั่ง

3.4 อุตสาหกรรมรองเท้าในประเทศไทย

อุตสาหกรรมรองเท้าของไทยร้อยละ 90 เป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กหรือเรียกว่า อุตสาหกรรมในครัวเรือน ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 10 เป็นผู้ประกอบการขนาดกลาง มีกำลังการผลิตประมาณ 500,000 คู่ต่อปี ปัจจุบันปริมาณการผลิตรองเท้าในประเทศไทยทั้งหมดมีประมาณ 480 ล้านคู่หรือประมาณร้อยละ 4 ของปริมาณการผลิตรองเท้าของโลก แบ่งออกเป็นกำลังการผลิตของผู้ผลิตขนาดเล็ก 210 ล้านคู่ (ร้อยละ 43.75) ขนาดกลาง 170 ล้านคู่ (ร้อยละ 35.42) และขนาดใหญ่ 100 ล้านคู่ (ร้อยละ 20.83) ลักษณะการผลิตรองเท้าในประเทศไทย มีทั้งการผลิตเพื่อจัดจำหน่ายภายในประเทศและเพื่อการส่งออก การผลิตเพื่อจำหน่ายภายในประเทศจะมีวิธีการผลิตที่ไม่ยุ่งยากและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตจะใช้วัตถุดิบที่จัดหาได้ภายในประเทศ สำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก อุตสาหกรรมรองเท้าเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญของไทย โดยแม้ว่าจะคิดเป็นเพียงร้อยละ 1-2 ของ GDP (Gross Domestic Product) ของประเทศ แต่ก็สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการและสร้างงานได้สูงถึงราว 200,000 ตำแหน่งต่อปี สถานภาพปัจจุบันของอุตสาหกรรมรองเท้าในประเทศไทย คือ เป็นประกอบการที่เน้นการรับจ้างการผลิตในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) และเน้นการผลิตตามคำสั่งซื้อเพื่อส่งออกไปต่างประเทศในตราสินค้าของผู้สั่งผลิตมากกว่าที่จะเป็นการส่งออกในตราสินค้าของไทย และเมื่อพิจารณาการส่งออกรองเท้า ประเทศไทยมีอันดับการส่งออกรองเท้าในตลาดโลกสูงติด 1 ใน 10 มาโดยตลอด เนื่องจากประเทศไทยมีการพัฒนามาจากอุตสาหกรรมภายในครัวเรือนจนสามารถเริ่มผลิตเพื่อการส่งออกได้ การผลิตรองเท้าเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงาน (Labor Intensive) ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับลักษณะทั่วไปของกระบวนการผลิตรองเท้าในประเทศอื่น ในปัจจุบันนี้อุตสาหกรรม

การผลิตรองเท้าในประเทศไทยส่วนมากจะนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ และเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นการผลิตเพื่อการส่งออก ผู้ประกอบการส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 85 กว่า 1,000 โรงงานตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ส่วนมากเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ มีบทบาทเป็นผู้รับจ้างผลิตที่รับคำสั่งซื้อจากบริษัทรองเท้ารายใหญ่ระดับโลก มักมีกำลังการผลิตสูงและได้รับการสนับสนุนการลงทุนทางเทคโนโลยีจากบริษัทคู่ค้าหรือบริษัทใหญ่ในต่างประเทศ โดยผู้ประกอบการของอุตสาหกรรมรองเท้าในประเทศไทย สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

ผู้ผลิตรองเท้ากีฬา ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้ส่วนมากจะเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับการว่าจ้างให้เป็น OEM (Original Equipment Manufacturer) เพื่อผลิตรองเท้ากีฬาให้กับบริษัทชั้นนำในตลาดโลกด้วยตราสินค้ายี่ห้อต่างๆ เช่น Nike, Adidas, Reebok เป็นต้น มักจะเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางหรือใหญ่ เน้นการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก ซึ่งมียอดสั่งซื้อที่แน่นอนช่วยให้การวางแผนการผลิตทำได้เหมาะสมและเป็นแรงจูงใจให้พัฒนาการผลิตอย่างทันสมัยได้คุณภาพสูงตามที่ลูกค้าต้องการ อีกทั้งยังได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากคู่ค้าต่างประเทศด้วย ผู้ประกอบการกลุ่มนี้จะมีกำลังการผลิตอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งจะใช้ตราสินค้าของตัวเองและจำหน่ายภายในประเทศโดยมีเทคโนโลยีทางการผลิตที่ก้าวหน้า สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงในระดับมาตรฐานสากลได้สะดวกกว่า โดยผ่านมาทางบริษัทผู้ว่าจ้างผลิต ส่งผลให้คุณภาพของสินค้าได้มาตรฐานสากล

ผู้ผลิตรองเท้าหนัง ยาง พลาสติก รองเท้าแตะ และรองเท้าประเภทอื่น ๆ ผู้ประกอบการกลุ่มนี้ส่วนมากจะเป็นผู้ประกอบการ SME (Small and Medium Enterprises) มีตราสินค้าเป็นของตนเอง ส่วนมากจะผลิตเพื่อการจัดจำหน่ายภายในประเทศ และมีงบประมาณในการลงทุนค่อนข้างจำกัด ไม่มีเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยนัก มีเครื่องจักรที่มีอายุการใช้งานมายาวนาน

การวิเคราะห์ SWOT ของอุตสาหกรรมรองเท้าในประเทศไทย ซึ่งสถาบันและหน่วยงานต่างๆ ได้เคยดำเนินการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของอุตสาหกรรมรองเท้าไว้สามารถสรุปได้ ดังนี้ (อุตสาหกรรมรองเท้าไทย, 2550 อ้างอิงใน ทรวงยศ บัวสำลี, 2555)

1) จุดแข็ง

- ประเทศไทยมีแรงงานที่มีทักษะและความชำนาญ สามารถพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อผลิตสินค้าใหม่ๆได้โดยใช้ระยะเวลาการเรียนรู้ไม่นานนัก
- มีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สามารถใช้เป็นจุดขายในสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการประยุกต์ใช้
- ผู้ประกอบการของไทยได้รับการยอมรับ และความน่าเชื่อถือในด้านการค้าระหว่างประเทศ
- ประเทศไทยเปิดรับการลงทุนอย่างกว้างขวาง ประกอบกับทำเลที่ตั้งของประเทศไทยดี สามารถเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆได้เป็นอย่างดี
- มีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่สนับสนุนการผลิตในประเทศ สามารถส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทยได้อย่างต่อเนื่อง

2) จุดอ่อน

- ประเทศไทยขาดวัตถุดิบในการผลิตรองเท้าที่หลากหลาย และวัตถุดิบในประเทศก็ไม่ได้มีคุณภาพสูงตามความต้องการของการผลิตเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
- โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้าวัตถุดิบค่อนข้างสูง
- ขาดการสนับสนุนทางด้านวงเงินสินเชื่อสำหรับการปรับปรุงการดำเนินการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดเล็กที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการผลิตและเครื่องจักรให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
- ผู้ผลิตส่วนมากดำเนินการผลิตตามคำสั่งซื้อ ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาการผลิตของตนเอง
- ขาดการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องที่ช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงทางอุตสาหกรรมอย่างครบวงจร ทำให้ยังจำเป็นต้องสั่งวัตถุดิบนำเข้าจากต่างประเทศที่มีคุณภาพสูง
- สินค้าส่งออกจากประเทศไทยส่วนมากเป็นสินค้าคุณภาพปานกลางถึงต่ำ
- ขาดการดำเนินการวิจัยและพัฒนาตลาดสินค้าให้ตอบสนองความต้องการของตลาดอย่างหลากหลาย

3) โอกาส

- สินค้าไทยเป็นที่รู้จัก ทำให้สามารถขยายตลาดได้ง่าย
- มีโอกาสในการเจาะตลาดใหม่ได้มากขึ้น

- มีแนวทางการริเริ่มความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชน เพื่อดำเนินการสร้างหน่วยงานที่จะเป็นเจ้าภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อไป
- ฐานการผลิตในประเทศสามารถปรับเปลี่ยนให้มีต้นทุนที่ต่ำลงได้
- ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้ประกอบการและภาครัฐสามารถที่จะติดตามสถานการณ์อุตสาหกรรมได้อย่างทันที่

4) อุปสรรค

- การเจาะตลาดต่างประเทศยังมีการกีดกันทางการค้าทั้งด้านภาษีและด้านที่ไม่ใช่ภาษี
- ตลาดในประเทศไทยไม่ได้มีความต้องการที่มีความแตกต่างหลากหลายและสลับซับซ้อนมากนัก ทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมขาดแรงจูงใจที่สำคัญ
- ตลาดต่างประเทศเริ่มให้ความสำคัญกับการตรวจสอบด้านอื่น ๆ มากขึ้น เช่น การตรวจสอบ CSR (Corporate Social Responsibility) ซึ่งผู้ประกอบการในประเทศไทยยังไม่สามารถปรับตัวได้ทัน

3.5 พฤติกรรมของผู้บริโภค

การตัดสินใจของผู้บริโภคมีความสำคัญต่อความพอใจของผู้บริโภคที่ได้รับ เพราะการตัดสินใจแต่ละครั้งที่เกิดขึ้น หมายถึง การยอมรับในร้านใดร้านหนึ่ง หรือตราสินค้าใดสินค้าหนึ่ง ดังนั้นการตัดสินใจของผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นหัวใจสำคัญของพฤติกรรมผู้บริโภค เราสามารถศึกษาถึงรายละเอียดของกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคได้ ทำให้เราเห็นและเข้าใจถึงการซื้อหรือไม่ซื้อของผู้บริโภคว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร ข้อมูลนี้จึงเป็นเรื่องต่างๆ ที่ว่าด้วยพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริโภค ตลอดจนถึงขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค

สำหรับการตัดสินใจของผู้บริโภค (The Consumer's Dilemma) ผู้บริโภคต้องเผชิญกับการตัดสินใจอย่างจริงจังในตลาด โดยผู้บริโภคจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ ปัญหา 2 ประการ ระหว่างที่ต้องตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์และร้านค้าที่ต้องตัดสินใจซื้อกับการไม่มีความสามารถที่จะตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า มีเหตุผลมากมายที่ทำให้ผู้บริโภคยุ่งยากหรือลำบากในการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพได้ คือ มีความปรารถนาอยากได้มากมายเกินไป ขาดเงินทุน มีข้อมูลไม่เพียงพอ มีเวลาไม่เพียงพอและมีการฝึกอบรมที่ไม่ดี

i.6732318 c.2

๑๗ มี.ค. ๒๕๕๗

ผู้บริโภคต้องตัดสินใจหลายอย่างในตลาด การตัดสินใจบางอย่างก็มีความซับซ้อนมาก ในขณะที่เราไม่สามารถจะรู้ถึงการตัดสินใจของผู้บริโภคทั้งหมดได้ จึงจำเป็นต้องจำแนกประเภทการตัดสินใจของผู้บริโภคที่มักจะเกิดขึ้นบ่อยออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและเข้าใจพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น ในที่นี้เราสามารถจำแนกประเภทการตัดสินใจของผู้บริโภคได้ตามเกณฑ์ต่างๆ 5 เกณฑ์ คือ ตามลักษณะการตัดสินใจ ตามประเภทการตัดสินใจของบุคคลกับของครัวเรือน ตามประเภทการตัดสินใจที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และร้านค้า ตามประเภทสภาวะของการตัดสินใจ และตามความเกี่ยวพันของประเภทการตัดสินใจ ซึ่งการตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริโภคพร้อมจะกระทำการตัดสินใจสำหรับทางเลือกที่ได้กำหนดไว้แล้วจากทางเลือกต่างๆ โดยทางเลือกที่จะกระทำถือว่าเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับการแก้ไขปัญหาที่สิ่งที่เกิดขึ้นในขั้นตอนนี้คือ ความตั้งใจที่จะกระทำการซื้อสินค้าใดสินค้านั้น หรือตราใดตราหนึ่ง ความตั้งใจว่าจะซื้อจำเป็นจะต้องก่อให้เกิดการซื้อเสมอไป เพราะยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจว่าจะซื้อดีหรือไม่ รวมทั้งสภาพความพร้อมที่จะนำไปสู่การตัดสินใจซื้อ ดังนั้นการตัดสินใจซื้อจะเกิดขึ้นหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับ 3 สิ่งนี้ ได้แก่

1) ความตั้งใจซื้อ (Purchase Intention) เป็นช่วงที่ผู้บริโภคพร้อมที่จะเลือกทางเลือกใดก็ตามที่ดีที่สุดที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาของตัวเอง ความตั้งใจซื้อเป็นเพียงโอกาสที่เกิดจากการซื้อจริงเท่านั้น การซื้อสินค้าของผู้บริโภคไม่ได้ซื้อตัวสินค้าอย่างเดียวนอกจากเป็นการซื้อผลประโยชน์ที่ได้รับจากการซื้อสินค้านั้นด้วย ดังนั้นการตั้งใจซื้อจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การซื้อจริงโดยการพิจารณาข้อดีของตราสินค้า คุณภาพ และผลประโยชน์ทั้งหมดของสินค้า เพื่อเปรียบเทียบและสรุปเป็นทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการที่เกิดขึ้น

2) สถานการณ์ในขณะที่ตัดสินใจ (Situational Influences) คือ ปัจจัยทั้งหลายโดยเฉพาะทางเลือกในแง่เวลาและสถานที่ที่เกิดจากการสังเกต ไม่ได้เกิดจากความรู้ของบุคคล แต่เกิดจากตัวกระตุ้นที่เป็นทางเลือกที่มีผลต่อพฤติกรรมในปัจจุบัน การเลือกสินค้าหรือตราสินค้าเป็นช่วงของการพิจารณาสถานการณ์ในการตัดสินใจซื้อ โดยแบ่งออกเป็น 5 ประการคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การซื้อประกอบด้วยสิ่งแวดล้อมทางสังคม

เงื่อนไขการซื้อต่างๆที่เกี่ยวกับเวลา การตั้งใจไปเดินซื้อหรือต้องการซื้อ และการขึ้นอยู่กับสภาพของอารมณ์ เงิน รวมถึงสภาพความพร้อมทางร่างกาย

3) ระยะเวลาที่ใช้ในการตัดสินใจ (Decision Time) คือ เรื่องของเวลาที่จะใช้ไปกับการตัดสินใจเป็นสิ่งสุดท้าย การเลือกซื้อสินค้าอาจใช้เวลาเป็นปีหรือตัดสินใจเลือกซื้ออย่างฉับพลันก็ได้ ปกติระยะเวลาที่ใช้จะพิจารณาปัจจัยเช่นเดียวกับการแสวงหาข้อมูล

สำหรับขั้นตอนในกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค (Steps in Consumer Decision Process) ผู้บริโภคเป็นผู้ที่มีความคิด มีการกระทำ และการตัดสินใจถือว่าเป็นกิจกรรมปกติของผู้บริโภค ผู้บริโภคทำการแก้ไขปัญหาตามลำดับเหตุการณ์ แต่ในในแต่ละขั้นตอนนี้จะเป็นการพยายามทำเพื่อที่ต้องการลดความเสี่ยง ผู้บริโภคอาจมีการใช้ลำดับขั้นตอนการตัดสินใจที่จะให้ได้รับผลตอบแทนสูงที่สุด การซื้อแบบเป็นนิสัย การซื้อแบบฉับพลัน หรือการตัดสินใจที่มุ่งเน้นสังคมและอื่นๆ เป็นต้น ที่อาจทำให้ต้องปรับปรุงขั้นตอนการตัดสินใจ หรือทำให้ขั้นตอนในการตัดสินใจสั้นลงได้ และในการวิเคราะห์ขั้นสุดท้ายไม่มีอะไรที่จะดีไปกว่าการที่ผู้บริโภคสามารถกระทำการตัดสินใจได้โดยการค้นพบทางออกของปัญหาที่เป็นที่ยอมรับได้สำหรับพฤติกรรมซื้อที่ซับซ้อนของบุคคล โดยรายละเอียดของขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการตัดสินใจมี ดังนี้

- 1) การเล็งเห็นปัญหาและการตระหนักถึงความต้องการ (Problem Recognition)
- 2) การเกิดขึ้นของปัญหาผู้บริโภค (How Consumer Problem can arise)

โดยปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการเลือกแหล่งข้อมูล (Determinants of Source Selection) ประกอบไปด้วย 6 ประการ ได้แก่ ประเภทของผลิตภัณฑ์ ลักษณะของผลิตภัณฑ์ อายุของผลิตภัณฑ์ ความมั่นใจที่มีต่อแหล่งข้อมูล การเป็นประโยชน์ของข้อมูล และประสบการณ์ที่มีมาก่อน เมื่อมีการตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริโภคพร้อมจะกระทำการตัดสินใจสำหรับทางเลือกที่ได้กำหนดไว้แล้วจากทางเลือกต่างๆ โดยทางเลือกที่จะกระทำถือว่าเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับการแก้ไขปัญหา ดังนั้น การตัดสินใจซื้อจะเกิดขึ้นหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับความตั้งใจซื้อสถานการณ์ในขณะตัดสินใจและระยะเวลาที่ใช้สำหรับตัดสินใจ หลังจากนั้นการประเมินผลหลังการซื้อ (Post Purchase Assessment) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริโภคจะประเมินผลการ

ตัดสินใจมีประสิทธิภาพเป็นที่พอใจหรือไม่ อันจะนำไปสู่การตัดสินใจครั้งต่อไปในอนาคต ฉะนั้นกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคจึงไม่ได้สิ้นสุดลง เมื่อมีการกระทำการซื้อเกิดขึ้น สิ่งสำคัญอันหนึ่งของขั้นตอนนี้คือ สภาวะความกังวลหลังการซื้อ (Post Cognitive Dissonance) ซึ่งมีทฤษฎีที่ว่าความกังวลหลังการซื้อ (Dissonance Theory) ได้อธิบายพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังการซื้อ โดยทฤษฎีนี้มีความคิดเห็นว่า ผู้บริโภคต้องเผชิญกับความจำเป็นในการรวบรวมข้อมูลและการประมวลผลที่เกี่ยวกับทางเลือกต่างๆ อันนำไปสู่การยอมรับทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง ความกังวลดังกล่าวเป็นความรู้สึกไม่สบายทางจิตใจที่ผู้บริโภคพยายามจะบรรเทา ถ้าประสบการณ์ของผู้บริโภคที่มีเกี่ยวกับสินค้าเป็นที่พอใจ การลดความกังวลหลังการซื้อของผู้บริโภคก็ควรนำไปสู่ความชอบในตราสินค้านี้ดังกล่าวของสินค้า และนำไปสู่การกลับมาซื้อซ้ำอีกครั้งของผู้บริโภค

4. ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

4.1 ประวัติความเป็นมา

รูป 2.11 ตราสัญลักษณ์มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ และโครงการพัฒนาดอยตุงฯ

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ เดิมชื่อ มูลนิธิส่งเสริมผลผลิตชาวเขาไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ก่อตั้งขึ้นตามพระราชดำริของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทำงานด้านพัฒนาเพื่อสาธารณกุศลเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชนกลุ่มน้อยและชาวไทยภูเขาให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น มีศักดิ์ศรีในการดำรงชีวิต เพิ่มรายได้ให้แก่ชาวเขา อีกทั้งทำงานด้านการอนุรักษ์สืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีของชาวไทยภูเขาและชาวไทยภาคเหนือให้คงอยู่ตลอดไป โดยส่งเสริมและหาตลาดให้งานหัตถกรรมของชาวเขาเผ่าต่างๆ ดำเนินงานจนประสบความสำเร็จ ภายหลังที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีสวรรคต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณรับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ และทรงโปรดฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเป็นองค์ประธาน

และดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สืบต่อมาจนปัจจุบัน

โครงการพัฒนาดอยตุงฯ เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ทรงได้รับแรงบันดาลใจจากพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในการแก้ปัญหาการปลูกฝิ่นในประเทศไทยอย่างต่อเนื่องกว่า 40 ปี ทรงสัมผัสสัจธรรมทุกข์ยากของชาวบ้านบนดอยตุง ซึ่งมีชีวิตอยู่ในวังวนของการปลูกและค้ายาเสพติด อีกทั้งวงจรการค้ามนุษย์ซึ่งกลายเป็นปัญหาสังคมอย่างไม่จบสิ้น สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงเล็งเห็นถึงต้นเหตุแห่งปัญหาว่าเกิดจากความยากจน ความไม่รู้ และการขาดโอกาสในชีวิตของผู้คนในพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดาร จึงทรงมีพระราชปณิธานอันแน่วแน่ที่ต้องหยุดวงจรแห่งความทุกข์ยาก โดยพัฒนาคนอย่างมีบูรณาการ ควบคู่ไปกับด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสร้างสภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ไปในเวลาเดียวกัน โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้ชุมชนดอยตุงสามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างมีคุณภาพต่อเนื่อง โดยรวมแล้วเครือข่ายองค์กรนี้จะมีทั้งส่วนของการพัฒนาและสถานที่ท่องเที่ยวไปในตัว ได้แก่ พระตำหนักดอยตุง หอแห่งแรงบันดาลใจ สวนแม่ฟ้าหลวง สวนรุกขชาติแม่ฟ้าหลวง หมู่บ้านชาวเขา ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ หอฝิ่นและหอคำ

ภาพรวมของการดำเนินการพัฒนาเพื่อให้คนบนดอยตุงสามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจและชุมชนให้ดำเนินต่อไปได้อย่างยั่งยืน โดยไม่ทำลายความสมดุลของสิ่งแวดล้อมชาติ และยังคงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิมของวัฒนธรรมตน ซึ่งคนบนดอยตุงที่กล่าวมานี้ หมายถึง ชาวเขาเผ่าต่างๆที่อยู่รอบบริเวณดอยตุง ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำข้อมูลนี้มาเป็นแนวคิดและแรงบันดาลใจในการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ซึ่งบทความนี้จะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาและการแต่งกายของชาวเขาบริเวณดอยตุงที่ประกอบไปด้วย 6 ชนเผ่า ได้แก่ (ศิริวรรณ สุขพานิช, 2528)

1) ชาวเขาเผ่าม้ง (แม้ว) หมายถึง อีสระชน เดิมอาศัยอยู่ในประเทศจีน ต่อมาชาวจีนเข้ามาปราบปรามเป็นเหตุให้อพยพลงมาถึงตอนใต้ของจีนและเขตอินโดจีน ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 และตอนเหนือของประเทศไทยประมาณ พ.ศ. 2400 โดยมี 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ มังขาว มังเขียว และม้งดำ ไม่ชอบให้เรียกว่าแม้ว เพราะถือว่าเป็นการดูถูกเหยียดหยาม ประชากรของม้งใน

ประเทศไทยมีมากเป็นอันดับสองรองจากกะเหรี่ยง ภาษามังจัดอยู่ในสาขาเมี้ยว-เย้าของ ตระกูล จีน-ทิเบต ไม่มีภาษาเขียนแต่ยืมตัวอักษรภาษาโรมันมาใช้

สำหรับการแต่งกายของชาวเขาเผ่ามัง โดยทั่วไปแล้วผู้หญิงใส่กระโปรงทอด้วยปานไยก็ญชง การทำกระโปรงของหญิงมังเริ่มจากการใช้เล็บสะกิดใยก็ญชงออกเป็นเส้นแล้วปั่นต่อเป็นม้วนใหญ่ นำไปฟอกด้วยน้ำด่างซึ่งถ้าจะได้ด้ายสีขาวอมเหลือง นำไปทอเป็นผ้าที่มีผิวสัมผัสหยาบหนา แต่นุ่มเป็นมัน มีความกว้างประมาณ 40 เซนติเมตร นำไปเขียนด้วยขี้ผึ้งเป็นลวดลายเรขาคณิต นำไปย้อมสีน้ำเงินอมดำแล้วนำไปต้มให้ขี้ผึ้งละลาย เป็นการบำบัดแบบโบราณ นำผ้าที่ย้อมแล้วมาพับเป็นพืดเล็ก ๆ แล้วใช้ไม้กดทับไว้ให้จีบอยู่ตัว แล้วใช้ด้ายร้อยระหว่างจีบจากด้านหนึ่งไปยังด้านหนึ่งเป็นแถวของกระโปรง ใช้ผ้าขาวต่อเป็นแถว ใช้ผ้าสีต่างๆ กั้นตกแต่งกระโปรงและปักด้วยด้ายสีต่างๆ เสื้อเอวเกือบลอย แขนยาว มีปกเสื้อด้านหลัง ผ่าหน้าหรือทับไปทางซ้าย ทำด้วยผ้าสีดำ มีตกแต่งลวดลาย ผ่าคาดเอวสีดำมีพู่แดงเป็นชายครุย มีสนับเชิงสีดำ ผมนวมดเป็นมวย ใส่หมวกผ้าหรือโพกผ้าสีดำ ใส่ต่างหูเงิน ห่วงคอทำด้วยเงิน 3-4 วงซ้อนกัน ด้านหลังเสื้อตกแต่งด้วยเหรียญเงินเก่า ผู้ชายนุ่งกางเกงดำเป๋าดำ เสื้อดำแขนยาว เอวลอย มีเสื้อข้างในสีขาว ผ่าคาดเอวสีแดง คาดทับด้วยเข็มขัดเงิน ห่วงเงินคล้องคอ 1 ห่วง หมวกผ้าสีดำมีจุดแดงตรงกลาง แต่เอกลักษณ์การแต่งกายของมังก็แตกต่างกันไปตามกลุ่มย่อย คือ มังขาว มังเขียว มังดำ

มังขาว

หญิง สวมกระโปรงผ้าปานดิบยาวลงมาถึงหัวเข่า มีผ้าพันหน้าแข้งตั้งแต่ข้อเท้าถึงหัวเข่า แต่ปัจจุบันนี้หันมาใส่กางเกงสีดำกว้างๆแบบจีน คาดเอวด้วยผ้าสีแดง ปล่อยชายผ้าสีเหลืองมทั้งลงมาด้านหน้าและด้านหลัง คอปกเสื้อกว้างแบบทหารเรือ โพกหัวด้วยผ้าสีครามหรือสีดำ

ชาย นุ่งกางเกงดำกว้างๆเป๋าหย่อนลงมาไม่มากนัก สวมเสื้อป้ายอกมีผ้าคาดเอว

ผ้ากันเปื้อนมังฆา

เสื้อผู้หญิงมังฆา

เสื้อผู้ชายมังฆา

รูป 2.12 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ามังฆา

มังเขี้ยว

หญิง สวมกระโปรงสีฟ้าแก่ ประดับลายภาพวาดด้วยซี่ผึ้งและมีปักลวดลายในส่วนล่างของกระโปรง มีผ้าคาดเอวสีแดง ผ้าห้อยลงมาสีดำ เสื้อเป็นสีต่างๆ คอปกเสื้อเล็กกว่ามังฆา 4 นิ้ว ขอบปกเป็นรูปโค้ง ไม่มีผ้าโพกหัวแต่มีผ้าถักบางๆแถบเป็นลายดอกไม้สีแดงพันรอบมวยผม

ชาย ใส่กางเกงดำเหมือนมังฆา แต่เป้ากางเกงหย่อนลงมาจนเกือบถึงพื้นดินแบบอาหรับ ปลายขารัดที่ข้อเท้า สวมหมวกทำด้วยผ้าแพรท่วนไม่มีขอบ

ผ้ากันเปื้อนมังเฌิว

ผ้าคาดเอวผู้ชายมังเฌิว

หมวกผู้ชายมังเฌิว

เสื้อผู้ชายมังเฌิว

กางเกงผู้ชายมังเฌิว

กระโปรงมังเฌิว

สาวม้งเขี้ยวในชุดปีใหม่

สามีภรรยา ม้งเขี้ยว

รูป 2.13 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าม้งเขี้ยว

ม้งดำ

ส่วนม้งดำนั้นยังไม่ปรากฏว่ามีในประเทศไทย ในลาวจะมีน้อยมาก เพราะเป็นการยากที่จะแยกว่าเป็นม้งดำ เนื่องจากรับทั้งแบบการแต่งกายและภาษาจากม้งขาวและเขี้ยวไว้ ส่วนมากจะเรียกตามสีของเสื้อผ้าที่สวมใส่

2) ชาวเขาเผ่าเมี่ยน (เย้า) ถิ่นฐานเดิมอยู่ในประเทศจีนแถบแม่น้ำแยงซีเกียง จีนเรียกขานว่า เย้า แปลว่า ป่าเถื่อน ส่วนคำว่า เมี่ยน เป็นชื่อที่ทางราชการตั้งให้ หรือบางครั้งจะเรียกว่า อี้วเมี่ยน แปลว่า มนุษย์ การอพยพโยกย้ายของเผ่าเมี่ยน 12 สกุลลงมาทางใต้ประมาณศตวรรษที่ 15-16 เข้าสู่เวียดนามผ่านลาว และเข้ามาทางตอนเหนือของประเทศไทยในราว 100 ปีที่ผ่านมา ภาษาเมี่ยนจัดอยู่ในตระกูลจีน-ทิเบต สาขาแม้ว-เย้า มีภาษาพูดไม่มีภาษาเขียน จึงได้นำเอาภาษาเขียนของภาษาอื่นมาใช้

สำหรับการแต่งกายของชาวเขาเผ่าเมี่ยน โดยทั่วไปแล้วผู้หญิงนุ่งกางเกงสีน้ำเงินหรือปนดำ เนื้อผ้าหยาบ ด้านหน้าของกางเกงปักด้วยลวดลายเป็นดอกดวงละเอียดสวยงาม เสื้อเป็นเสื้อคลุมคอแหลมรูปตัววีสีดำหรือสีน้ำเงินเข้มยาวถึงข้อเท้าผ้าด้านหน้าตลอด ติดไหมพรมสีแดงที่อก

เสื้อรอบคอลงมาถึงหน้าท้อง เสื้อผ้าด้านข้างทั้ง 2 ข้างตั้งแต่เอวลงไป เวลาสวมชายผ้าด้านหน้าทั้งสองแยกไขว้กันและพันรอบเอวไปผูกเงื่อนด้านหลัง ส่วนแผ่นหลังปล่อยไว้ ออกเสื้อกั๊กติดกันด้วยแผ่นเงินสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดหัวเข็มขัด เส้นผมบนศีรษะถูกทำด้วยขี้ผึ้งเหนียวและพันด้วยผ้าสีแดงทับด้วยผ้าสีน้ำเงินปนดำ ชายทั้งสองข้างปักด้วยลวดลายดอกดวงที่งดงาม เวลาแต่งงานจะมีเครื่องประดับผมที่สวยงามแผ่นใหญ่คลุมบนผ้าโพกผมอีกที เครื่องประดับทำด้วยเงิน ต่างหูเป็นวงกลมมีศรผ่ากลาง ห่วงคอมีตั้งแต่ 1-5 ห่วง มีกำไลข้อมือ แหวน ผู้ชายนุ่งกางเกงสีดำหรือน้ำเงิน เข็มคล้ายกางเกงจีน ขอบขากางเกงขลิบด้วยไหมสีแดง สวมเสื้อดำหรือน้ำเงินเข็ม นิยมใช้ผ้าแพร ผ่าอกไขว้ไปข้างๆเล็กน้อย มีลวดลายติดอยู่เป็นแถบตามแนวที่ผ่าลงมา ติดกระดุมเงินเป็นรูปกลมๆ ที่คอตามแนวรักร้าลงไปที่เอว เสื้อยาวคลุมเอวไม่สั้นเหมือนมัง เครื่องประดับใส่ต่างหูเงินเป็นรูปกลมตรงกลางมีลูกศรชี้ลงมา ไม่สวมกำไลข้อมือและห่วงคอ เครื่องแต่งกายในชีวิตประจำวันของเข่าที่หมู่บ้านส่วนมากจะแต่งตัวคล้ายกัน จะแตกต่างกันเพียงการโพกศีรษะของสตรีลายปักผ้าและสีของลายปัก ซึ่งผิดกับการแต่งกายของชาวเขาเผ่าอื่นที่แต่งตัวต่างกันแม้ในแต่ละกลุ่มย่อย เช่น กะเหรี่ยง ม้ง ลาหู่ และอาข่า

เครื่องแต่งกายชายชาวเข่า

เครื่องแต่งกายสตรีชาวเข่า

รูป 2.14 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าเข่า

3) ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง (ปกากะญอ) ชาวกะเหรี่ยงเรียกตนเองว่า ปกากะญอ ซึ่งแปลว่า คน เป็นชนเผ่าที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ เผ่าสะกอ เป็นกลุ่มที่มีประชากรมากที่สุด เผ่าปว เผ่าตองสูง และเผ่าบเว เมื่อกว่า 2,000 ปีมาแล้วถิ่นฐานเดิมของกะเหรี่ยงอยู่บริเวณมอญโกเลีย ต่อมาได้หนีภัยจากการรุกรานจากกองทัพจีนมาอยู่ที่ธิเบต ถอยลงมาทางใต้เรื่อยๆตั้งแต่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียง ลุ่มแม่น้ำสาละวิน จวบจนมาถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาษากะเหรี่ยงแต่ละเผ่ามีภาษาพูด และภาษาเขียนเป็นของตนเอง โดยการดัดแปลงมาจากตัวหนังสือพม่าผสมอักษรโรมันมาใช้

สำหรับการแต่งกายของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง โดยทั่วไปแล้วกะเหรี่ยงนิยมใช้ผ้าฝ้ายทำเสื้อผ้าย้อมและทอเอง ปัจจุบันใช้ด้ายสีเคมีสีสดฉลาดมาตกแต่งปักด้วยเมล็ดพืชเป็นลวดลายสลับกันกับด้ายที่มีดเป็นเปลาะๆ ผู้หญิงกะเหรี่ยงที่ยังโสดจะแต่งด้วยผ้าทรงกระสอบสีขาว มีลวดลายแต่งตามตัวเล็กน้อย บริเวณหน้าอกมีลายแดงทำเป็นชายครุย หญิงแต่งงานแล้วจะใส่ผ้าถุงสีแดงมีลายขวางตามตัวขึ้นเป็นเส้นสีดำ ฟ้าย น้ำตาล ส่วนเสื้อก่อนบนจะแต่งตามเผ่า ซึ่งกะเหรี่ยงแบ่งออกเป็น 4 เผ่า คือ เผ่าสะกอ เผ่าปว เผ่าบเว และเผ่าตองสูง

กะเหรี่ยงเผ่าสะกอ

หญิง สวมกระโปรงยาวถึงข้อเท้า ผมหเก้ามวยไว้ข้างหลังพันด้วยเส้นด้ายถักสีแดง ผ้าส่วนมากจะทอเอง เสื้อแขนกุดพื้นดำหรือน้ำเงินปนดำ ส่วนล่างของเสื้อปักลวดลายทรงเรขาคณิตด้วยด้ายแดง ปักลูกเดือย มีผู้ชายครุยบริเวณชายเสื้อ

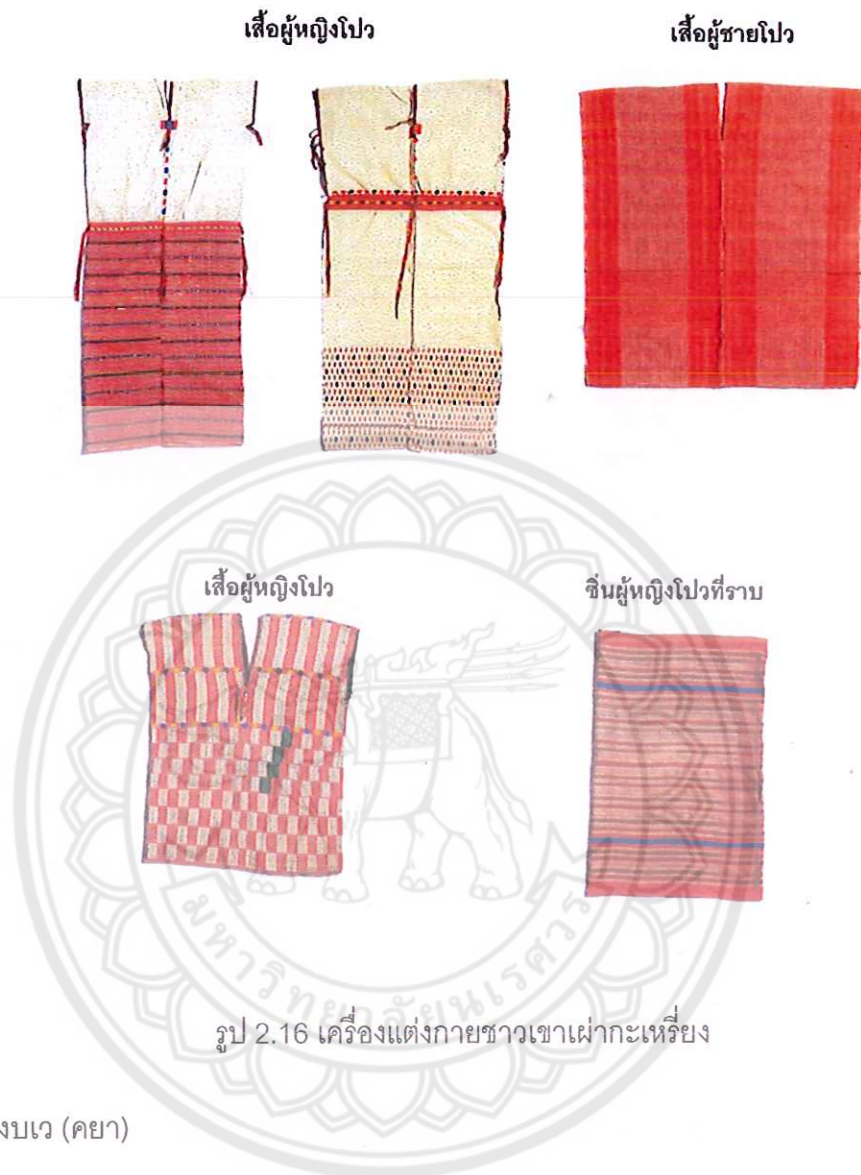
ชาย สวมกางเกงขายาวแบบจีนสีดำหรือขาว สวมเสื้อแขนสั้นสีแดงยกดอกเป็นหมู่ เสื้อยาวครึ่งเข่า บางคนสวมเสื้อเข้ตสีขาวด้วยเสื้อชุดสีแดง บางคนสวมสีดำ

กะเหรี่ยงเผ่าโปว

หญิง สวมเสื้อแขนกุดพื้นแดงอ่อนหรือสีน้ำตาลมาก ตัวเสื้อครึ่งล่างปักลวดลายเป็นเส้นตรง แนวนอนเป็นช่วงๆ แถวลำวยผมสูงเป็นกระพุ่มกลมแผ่นบางขมวดเป็นจุก ส่วนการแต่งกายโดยทั่วไป จะคล้ายๆกัน

ชาย สวมเสื้อแขนกุดชายต่ำกว่าเอว สีและลวดลายเหมือนเผ่าสะกอ กางเกงเป๋าดำสีน้ำเงินเข้มหรือดำ โปกด้วยผ้าสีแดง หมวกขาวสีน้ำตาล

รูป 2.16 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

กะเหรี่ยงบเว (คยา)

หญิง สวมชุดสีดำและแดง มีผ้าขาวม้าพันเอว มีชายห้อยลงมาด้านหน้า 2 แฉก มีผ้าฝืนใหญ่คลุมไหล่

ชาย สวมเสื้อสีแดงและดำ นิยมสวมเสื้อกางเกงลายสลับขาวเป็นเส้นตรงลงมา

กะเหรี่ยงตองสู (พะโอ)

กะเหรี่ยงสะกอเรียกตองสูว่า กะเหรี่ยงดำ อาจจะเป็นเพราะหญิงชายสวมชุดดำทั้งหมด

สองสามีภรรยาชาวกะเหรี่ยงบนเรือนหน้ามูข

รูป 2.17 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

4) ชาวเขาเผ่าอาข่า (อีก้อ) เป็นชนเผ่าที่สามารถสืบสาวรายนามบรรพบุรุษฝ่ายบิดาขึ้นไปถึงตัวต้นตระกูลตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีการทั้งตำนานและสุภาษิตได้เป็นอย่างดี ซึ่งคำว่าอาข่า แปลว่า อา... เป็นคำขึ้นต้นที่อาข่าใช้เรียกบุคคล ข่า... แปลว่า ไกล-ห่างไกล มีความหมายว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่บนดอยสูงซึ่งห่างไกลจากความเจริญ และไม่ชอบให้เรียก อีก้อ เพราะถือว่าเป็นการดูถูกเหยียดหยาม ซึ่งคำว่า อีก้อ แปลว่า หนึ่งคนหนึ่งกลุ่ม ชาวเขาเผ่าอาข่าอาศัยอยู่ในมณฑลยูนนาน แคว้นสิบสองปันนาและไทว่เจา เมื่อถูกรุกรานจึงทยอยกันอพยพลงได้ไปยังแคว้นเชียงตุง แคว้นหัวโขง และแคว้นพงสาลี เมื่อกว่า 80 ปีมาแล้วชาวอาข่าจะกระจายไปตามจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก กำแพงเพชร แพร่ ลำปาง และเพชรบูรณ์ ภาษาอาข่าจัดอยู่ในสาขา ยี (โลโล) ของตระกูลพม่า-ทิเบต มีภาษาพูดแต่ไม่มีภาษาเขียน

สำหรับการแต่งกายของชาวเขาเผ่าอาข่า โดยทั่วไปแล้วจะแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ได้แก่ อีก้ออุโล อีก้อโลมิหรือโลมิซา และอีก้อผาหมี่

อีก้ออุโล

หญิง นุ่งกระโปรงพลีทสีดำหรือน้ำเงินอมดำ สนับแข้งสีน้ำเงินอมดำ เสื้อคอกลมผ่าหน้าแขนยาว ปลายแขนกั้นผ้าแถบหลากสีจากข้อศอกถึงข้อมือ สบายเสื้อกั้นด้วยสีแดง ด้านหลังเสื้อปัก

ลายเรขาคณิตในกรอบเส้นตรงหลายเส้นประมาณครึ่งล่าง ด้านข้างผ้าจากชายขึ้นไป 1 คืบทั้ง 2 ด้าน หมวกผ้าเป็นรูปกรวยคว่ำ ยอดกรวยจะป้านประดับเม็ดเงินกลมผ่าซีกขนาดต่างๆกันตาม แนวนอนสลับกับกระดุมเม็ดเล็กๆ แถบผ้าสีจากหน้าผากขึ้นไปกับยอดหมวกมีพู่ห้อยจากยอด หมวกลงมาหลายพู่ ลูกบิดร้อยเป็นเส้นหลากสีหลายเส้นห้อยลงมาตามขอบหมวก หน้าผากและ จอนหูประดับห้อยเหรียญเงินเก่า สายรัดคางทำด้วยลูกบิดร้อยเป็นเส้นหลายเส้นหลากสี ห่วงเงิน รอบคอ แผ่นเงินกลมปิดหน้าอก

ชาย นุ่งกางเกงเป๋าดำสีดำหรือน้ำเงินเข้ม เสื้อดำหรือน้ำเงินผ่าหน้า คอยู ชายเสื้อผ้าข้าง เล็กน้อย ปักลวดลายโปร่งเล็กน้อยตามชายเสื้อด้านข้าง

เสื้อผ้าผู้หญิง

หมวกผู้หญิง

เสื้อผู้ชาย

ผ้าโพกหัวผู้ชาย

รูป 2.18 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าอีเก้ออุโล

อีก้อโลมิ หรือโลมิซา

หญิง สวมกระโปรงพลีทสีดำหรือน้ำเงินเข้ม ใส่สนับแข้งสีน้ำเงิน เสื้อคอกลมแขนยาวผ้าหน้าสีดำหรือน้ำเงินเข้มยาวพอประมาณผ่าข้าง 2 ข้าง ด้านหลังเสื้อปักลายโปร่ง เช่นเสื้อกั๊กแถบสีต่างๆจากข้อมือจนถึงใต้รักแร้ เข็มขัดผ้าประดับด้วยหอยเบี้ยหงายลูกเดียวป่า หมวกเป็นผ้าปักเม็ดเงินผ้าซีกเป็นแถวเรียงจากหน้าผากขึ้นไปหาท้ายทอยและด้านข้าง ด้านหลังหมวกใช้กล่องเงินแบบแบนรูปสี่เหลี่ยมคางหมูหันทางด้านเล็กขึ้นบน ตกแต่งด้านข้างด้วยพวงมาลัยผ้าสีแดงพวงลูกปิดหลากสี ด้านข้างเหนือหูขึ้นไปแขวนลูกเงินกลมโปร่งข้างละหลายๆลูก ห้อยเหรียญเงินโบราณตามจอนผมลงไป มีสายรัดคางทำจากลูกปิดหลากสี ประดับด้วยห่วงเงินที่บริเวณหน้าอก คอ และลูกเดียวตามแบบของอีก้อ

ชาย นุ่งกางเกงเป้าดำสีดำหรือน้ำเงิน เสื้อผ้าหน้าแขนยาว ปักลายทางด้านหลังครึ่งตัว

เสื้อผ้าผู้หญิง

หมวกผู้หญิง

เสื้อผู้ชาย

รูป 2.19 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าอีก้อโลมิ

อีก้อผาหมี

หญิง ใส่กระโปรงพลีทสีน้ำเงินหรือดำ เสื้อคอกลมสีดำหรือน้ำเงิน ผ้าหน้าแขนยาว กั้นผ้าสีต่างๆจากข้อมือถึงใต้รักแร้ สนับแข้งสีดำหรือน้ำเงิน ปักลายเหมือนกับลายปักเสื้อด้านหลัง บริเวณหน้าอกตกแต่งด้วยแผ่นเงินเล็กบ้างใหญ่บ้าง หมวกผ้าประดับด้วยเม็ดเงินกลมผ้าซีกกรอบศีรษะแนวหูประดับเงินเหรียญเก่า มีสายรัดคางเป็นเงินและลูกปิดหลากสี

ชาย นุ่งกางเกงเป๋าดำสีดำหรือน้ำเงินเข้ม เสื้อคอกลมดำหรือน้ำเงิน แขนยาวผ่าหน้าติด กระดุมเงิน เสื้อยาวผ่าด้านข้าง ปักลายทางขวางลำตัวจนถึงใต้รักแร้ สบเสื้อด้านหน้าล่างกั้นผ้าแดงแถบเล็กๆ

เสื้อผ้าผู้หญิง

หมวกผู้หญิง

เสื้อผู้ชาย

ครอบครัวชาวอีเก้อ

รูป 2.20 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าอีเก้อผาหมี

5) ชาวเขาเผ่าลาหู่ (มุเซอ) เป็นภาษาพม่า แปลว่า นายพราน เนื่องจากมีความชำนาญในการล่าสัตว์โดยใช้หน้าไม้ มุเซอที่รู้จักกันมาก ได้แก่ มุเซอดำ มุเซอแดง เพราะมีวัฒนธรรมประเพณีคล้ายคลึงกัน มุเซออาศัยอยู่ในประเทศจีนเมื่อถูกรุกรานจึงอพยพมาทางตอนใต้เข้าสู่ประเทศพม่า

และทางตอนเหนือของประเทศไทย โดยเข้ามาทางจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และมีเพียงส่วนน้อยที่มาจากจังหวัดตาก ภาษามูเซอจะพูดภาษาธิเบต-พม่า ซึ่งคล้ายคลึงกับพวกอาข่า และลีซอ มูเซอส่วนใหญ่พูดภาษาไทยใหญ่และลาวได้ บางคนก็พูดภาษาจีนยูนานหรือพม่า

สำหรับการแต่งกายของชาวเขาเผ่าลาหู่ โดยทั่วไปแล้วจะแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ได้แก่ มูเซอดำหรือลาหู่ณะ มูเซอแดงหรือลาหู่ยิ มูเซอถึหรือมูเซอเหลือง และมูเซอ เซ เล

มูเซอดำ หรือลาหู่ณะ

หญิง สวมเสื้อสีดำแขนยาวคอกลม ยาวเหมือนเสื้อคลุม ด้านหน้าป้ายทับมาทางขวา กระดุมเป็นผ้าประดับด้วยเม็ดเงินครึ่งวงกลมรอบคอเลยไปทางด้านป้ายขวา ปลายแขนเสื้อและต้นแขนมีลวดลายสีแดง ด้านข้างของเสื้อมีแถบลวดลายกว้างประมาณ 2-3 นิ้ว จากใต้รักแร้จนถึงชาย ใช้ผ้าดำโพกหัว มียามแดงปักลาย ผ้าถุงดำมีลายคาดตามขวางด้วยสีแดงและขาวเป็นลายโปร่งๆ

ชาย สวมกางเกงเป๋าดำสีดำ มีลวดลายสีแดงและขาวอยู่ที่ปลายขากางเกง สวมเสื้อคอกลมสีดำแขนยาว ด้านป้ายทับมาทางขวา มีลวดลายตามขอบ มีกระดุมฝั่ง 3-4 เม็ด

เสื้อผู้หญิง

เสื้อผู้ชาย

รูป 2.21 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ามูเซอดำ

มุเซอแดง หรือลาหุยิ

หญิง นุ่งซิ่นสีดำลายแดงสลับดำเป็นริ้วใหญ่ๆขวางลำตัว ตีนซิ่นสีแดง หัวซิ่นก็สีแดง สวมเสื้อคอกลมผ่าหน้า แขนยาว เอวลอยพื้นดำหรือน้ำเงิน สีแดงกั้นรอบคอสาบปลายแขนและต้นแขน ชายเสื้อตกแต่งด้วยผ้าสีแดง หน้าอกประดับด้วยแผ่นเงินกลมคล้ายโล่ มีย่ามแดง

ชาย สวมกางเกงเป๋าดำสีดำ ปลายขาปักแถบแดง มีสนับแข้งขาวขลิบน้ำเงิน เสื้อคอกลม แขนยาวสีดำผ่าหน้า มีลวดลายบริเวณหน้าอก มีหมวกดำหรือผ้าโพก สะพายถุงย่ามสีแดง

รูป 2.22 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ามุเซอแดง

มุเซอณี หรือมุเซอเหลือง

หญิง นุ่งซิ่นดำ หัวซิ่นมีลวดลายตามขวางสีแดง ขาว เหลือง ตีนซิ่นมีลายเล็กๆ เสื้อคอกลม สีดำผ่าหน้าแขนยาว ตามตัวเสื้อประดับเงินเป็นลวดลายเรขาคณิต

ชาย กางเกงดำเป๋าดำ มีลายตามขวางจากใต้เข่าถึงปลายขาสีแดง ขาว เหลือง สวมเสื้อคอกลมสีดำแขนยาวผ่าอก ตกแต่งลวดลายตรงสาบเสื้อ คอ ปลายแขน ต้นแขนด้วยสีแดง ขาว เหลือง

มุเซอ เซ เล

หญิง สวมกางเกงดำเป๋าดำ เสื้อคอกลมแขนยาวผ่าหน้า เสื้อยาวลงมาเหนือเข่า กั้นขอบขาตามสาบหน้าด้านข้างและชายเสื้อ แขนเสื้อกั้นขาเป็นลายคาดห่างกันจากข้อมือถึงไหล่ ประมาณ 5-6 แถว ผ่าขาพิกศิระชะ มีถุงย่ามขาว ใช้เงินประดับตามตัวเสื้อ มีสนับแข้งสีดำ

ชาย กางเกงดำเป๋าดำ ผ่าคาดเอวขาว เสื้อคอกลมแขนยาวสีดำผ่าหน้า ตกแต่งลวดลายสีแดงเหลืองไว้ภายในตัวเสื้อ เวลาใส่ไม่เห็นลวดลาย มีย่ามสีแดง

เครื่องแต่งกายผู้ชาย

เครื่องแต่งกายผู้หญิง

รูป 2.23 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่ามุเซอ เซ เล

6) ชาวเขาเผ่าลีซอ (ลีซอ) หมายถึง ผู้เฒ่าแห่งชีวิต เดิมอาศัยอยู่ที่ต้นแม่น้ำสาละวินและแม่น้ำโขงทางตอนใต้ของทิเบต และทางตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลยูนนาน ประเทศจีน และเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2464 ถูกกดดันทางการเมืองการปกครอง ขาดแคลนที่ดินทำกินในพม่า ชาวลีซอจึงได้อพยพเข้ามาในประเทศไทยทางจังหวัดเชียงรายและกระจายไปตามจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร ลำปาง สุโขทัย พะเยา และแพร่ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง รักความอิสระ ภาษาลีซออยู่กลุ่มเดียวกับมุเซอและอาซา เรียกว่า โลโล ซึ่งมีความสัมพันธ์กับภาษาพม่า มีภาษาพูดอยู่ในตระกูลทิเบต-พม่า อีก 30% เป็นภาษาจีนฮ่อ ไม่มีภาษาเขียนของตนเอง แต่สำหรับลีซอที่นับถือเป็นคริสเตียนได้ใช้อักษรโรมันมาดัดแปลงเป็นภาษาเขียนของตน

สำหรับการแต่งกายของชาวเขาเผ่าลีซู โดยทั่วไปแล้วผู้หญิง นุ่งกางเกงสีดำ สนับแข้งสีแดง เสื้อยาวเหมือนเสื้อคลุมผ้าข้างสีตองอ่อนหรือฟ้า คาดเอวด้วยผ้าดำ มีพู่เป็นเส้นด้ายหลายสี รอบคอและแขนมีแถบลายผ้าเย็บสลับดี เป็นแถบรุ่งตามลักษณะลีซอลาย เป็นลักษณะของหญิงที่แต่งงานแล้ว ส่วนหญิงที่ยังไม่แต่งงานก็สวมกางเกงดำเป๋าดำ สนับแข้งสีแดงกั้นขอบน้ำเงิน เสื้อทรงกระสอบผ่าหน้าลงมาประมาณคืบกว่าจากคอ ผ่าข้างแบบจีนสีน้ำเงินหรือเขียว เข็มขัดเป็นผ้าดำมีชายเป็นพู่ มีลายผ้าเป็นแถบเหมือนรุ่งประดับที่คอเสื้อ รอบต้นแขนใช้ผ้าดำพันเป็นหมวก ตกแต่งด้วยพู่หลากสี ใส่สร้อยเงินรอบคอ 2-3 ชั้น ประดับหน้าอกด้วยแผงเงิน เป็นเผ่าที่ใส่เสื้อผ้าสีฉูดฉาดที่สุด ผู้ชาย สวมกางเกงสีตองอ่อนหรือฟ้าฉูดฉาด ใส่เสื้อสีขาว มีพิธีจะนุ่งสีน้ำเงินหรือดำ ใส่เสื้อผ่าหน้าหรือป้ายทับด้านขวา คอกลม แขนยาว ประดับเงินรอบคอและสาบเสื้อหมวกดำหรือขาว ชายเข็มขัดมีพู่หลายสีห้อยไปด้านหน้า 2 พวงใหญ่ ยาวประมาณ 1 คอก

เครื่องแต่งกายผู้ชาย

เครื่องแต่งกายผู้หญิง

หนุ่มสาวชาวลีซูในชุดปีใหม่

รูป 2.24 เครื่องแต่งกายชาวเขาเผ่าลีซู

4.2 แผนที่เดินดิน

รูป 2.25 สถานที่ตั้งมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ และโครงการพัฒนาดอยตุงฯ

1) กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ 1875/1 ถ.พระราม 4 แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน จ.กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 02-252-7114 โทรสาร 02-254-1665 E-mail : websales@doitung.org Website : <http://www.maefahluang.org>

2) จังหวัดเชียงราย : โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อาคารอเนกประสงค์ พระตำหนักดอยตุง 920 หมู่ 7 ตำบลแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย 57240 โทรศัพท์ 053-767-015-7 โทรสาร 053-767-077 E-mail : websales@doitung.org Website : <http://www.doitung.org>

4.3 วัฒนธรรมและผลงานที่สำคัญ

ผลงานเด่นของโครงการพัฒนาดอยตุง(พื้นที่ทรงงาน)อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลักๆ ได้แก่

1) ดอยตุง คาเฟ่ (Doitung Café) : คุณค่าและรสชาติจากธรรมชาติ

กาแฟอาราบิก้าสายพันธุ์ดี ปลุกได้รสชาติที่ชวนให้คุณได้ลิ้มลอง

รูป 2.26 กาแฟอาราบิก้าและแมคคาเดเมีย นัท

ร้านกาแฟที่อบอลไปด้วยกลิ่นหอมกรุ่นเฉพาะตัวของกาแฟคุณภาพสายพันธุ์อาราบิก้า (Arabica) 100% ที่ปลูกเฉพาะในพื้นที่ได้ป่าของโครงการพัฒนาดอยตุงฯ สูงกว่า 1,000 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล มีการเก็บและคัดเมล็ดด้วยมือ การแปรรูปและคั่วบดที่เข้มงวดพิถีพิถันทุกขั้นตอนท่ามกลางบรรยากาศที่เรียบง่าย อบอวลเป็นกันเองตามสไตล์ดอยตุง รวมถึงแมคคาเดเมียปรุงรส 'ไปจนถึงคูกี้และช็อคโกแลตจากดอยตุงให้เลือกสรรที่ดอยตุงคาเฟ่ สื่อถึง "ความหมายอันยิ่งใหญ่" ที่จะช่วยตอบสนองไลฟ์สไตล์ที่ "รับผิดชอบต่อสังคม" นั้นเอง

2) ดอยตุง ไลฟ์สไตล์ (Doitung Lifestyle) : ทัศนกรรม ฝีมือ ภูมิปัญญา และดีไซน์เพื่อความยั่งยืน

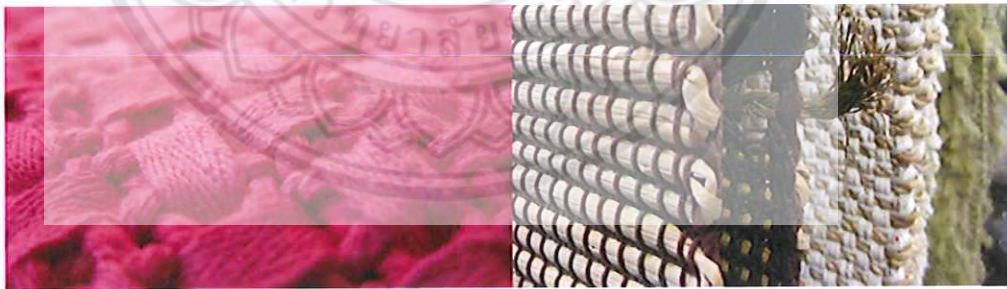

รูป 2.27 งานหัตถกรรมผ้าทอมือ

ร้านดอยตุงไลฟ์สไตล์ จำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฝีมือของดอยตุง ผลงานที่เกิดจากการผสมผสานกันอย่างลงตัวของวัตถุดิบธรรมชาติ และภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาแต่ดั้งเดิม เติมแต่งด้วยความคิดสร้างสรรค์ในแนว "การออกแบบเพื่อความยั่งยืน" (Sustainable Design) ของ

นักออกแบบมืออาชีพดอยตุงที่ทำงานร่วมกับชาวเขาที่ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ ได้พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์คุณภาพที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่นเฉพาะตัว เช่น ผ้าทอมือ เสื้อผ้า พรหมทอมือ ของตกแต่งบ้าน เครื่องเคลือบดินเผา ผลิตภัณฑ์กระดาษสา ผลิตภัณฑ์งานมือของดอยตุงเป็นศิลปะแห่งการผสมผสานความทันสมัยและรากฐานทางวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างงดงามลงตัว เข้าถึง "ใจและรสนิยม" ของคนรุ่นใหม่ที่มี "ใส่ใจในธรรมชาติและสังคม" ได้อย่างดี

สำหรับงานทอผ้า เย็บผ้า จนเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือนั้น ผู้วิจัยมองเห็นว่า ผ้าทอมือเป็นงานหัตถกรรมที่แม่บ้านชาวไทยใหญ่และชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆบริเวณดอยตุงมีทักษะเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เพียงแต่ทางโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ได้นำผู้เชี่ยวชาญมาสอนเทคนิคและออกตลาดลายแบบใหม่ๆ ผู้ทำงานในกลุ่มงานนี้ ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงอายุตั้งแต่ 20 ปี จนถึง 65 ปี โดยผู้สูงอายุจะทำงานเบาๆ เช่น ปั่นเครื่องกรอผ้า อายุน้อยลงมาจะทำงานที่ใช้แรงมากกว่า เช่น ทอพรหม เด็กสาวๆส่วนมากทำงานอยู่แผนกตัดเย็บ เพราะสายตาดีและสามารถจัดการกับเครื่องจักรสมัยใหม่ได้ดีกว่า วัตถุประสงค์ที่ใช้นั้นเน้นสืบใยธรรมชาติ ได้รับคำแนะนำทางด้านสีและเทคนิคการทอจากผู้เชี่ยวชาญ ผ้าทอที่ได้จึงมีลักษณะพิเศษ มีทั้งผ้าตัดเสื้อ และผ้าที่ใช้ตกแต่งภายในบ้าน เช่น ผ้าคลุมเบาะ ปลอกหมอน และพรหมทอมือ ซึ่งมักทำจากฝ้ายทอมือเส้นหนาแทรกด้วย กก แฝกใยกล้วย ป่าน ปอ เป็นต้น ทำให้รูปแบบของผ้าทอมือดอยตุงมีเอกลักษณ์ที่เด่นชัด และสื่อถึงความเป็นตัวตนที่ใส่ใจธรรมชาติและรสนิยมของกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี

รูป 2.28 วัตถุประสงค์ใยธรรมชาติในผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง

3) ดอยตุง ทิวไรลิสซิม (Doitung Tourism) : การเดินทางที่เปี่ยมไปด้วยความยั่งยืน

รูป 2.29 สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในบริเวณโครงการหลวงดอยตุง

นอกจากจะเป็นการพัฒนาพื้นที่ทรงงานแล้ว ยังจัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ และตระหนักถึงคุณค่าเนิดของดอยตุง ได้แก่ พระตำหนักดอยตุง หอแห่งแรงบันดาลใจ สวนแม่ฟ้าหลวง สวนรุกขชาติแม่ฟ้าหลวง หมู่บ้านชาวเขา ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ หอผีเสื้อและดอกไม้ ตอสนองต่อผู้ที่หลงใหลบรรยากาศที่อบอุ่น สามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างลงตัว

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อใช้ศึกษาเป็นแนวทางในการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีดังต่อไปนี้

นุสรา คล่องผจญกิจ (พ.ศ.2551) คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ทำวิจัยเรื่อง เดอะ บิกินี (The Bikini) โดยแนวคิดมาจาก เมื่อนึกถึงชายหาดก็จะคิดถึงฤดูร้อนที่มีผู้หญิงใส่บิกินี เดินเล่นกัน นำมาออกแบบโดยใส่สวมนบราเป็นสวมนที่สวมเท้า และสวมนสายรัดข้อเท้าคล้ายกับจีสตริง ที่พื้นทำเป็นลายโบว์เหมือนกับโบว์ที่ผูกคล้องกับคอ ผลจากการวิจัยจากแนวคิดของ เดอะ บิกินี (The Bikini) ดัดแปลงสู่การออกแบบรองเท้าลำลอง โดยอาศัยเทคนิคระบบฉีด (Injection System) ขึ้นรูป น้ำหนักเบา และเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายได้ดี

จตุพร เจริญอม (พ.ศ.2551) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำวิจัยเรื่อง ทรีอาร์ (3R / Furoshiki to Save the World) โดยแนวคิดมาจาก ฟุโรชิกิ (Furoshiki) ผ้า

ญี่ปุ่นโบราณ ซึ่งนิยมใช้มัดปมห่อของและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ มาเยี่ยมชมและออกแบบเป็นเสื้อที่ยังคงเอกลักษณ์รูปแบบของผ้า หากแต่ดูทันสมัยด้วยสีสันทันและแพทเทิร์น ผลจากการวิจัยจากแนวคิดของ ฟุโรชิกิ (Furoshiki) ดัดแปลงสู่การออกแบบกระเป๋าและรองเท้าที่ทำมาจากหนัง (Leather) และคอตตอน (Cotton) 100% โดยอาศัยเทคนิคการจัดวางและสวดลายแบบญี่ปุ่นเกิดเป็นมิติที่ดูทันสมัย สะดุดตา และลงตัวทั้งแนวคิด เทคนิค และองค์ประกอบศิลป์

ทรงยศ บัวสำลี (พ.ศ.2555) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำวิจัยเรื่อง การออกแบบรองเท้าหนังจำลองสภาพบุรุษของกลุ่มชุมชนท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี โดยแนวคิดมาจาก ปลากระเบน และถูกตัดทอนให้เกิดกราฟิกที่สวยงาม แปลกใหม่ไปจากผลิตภัณฑ์เดิมที่มีอยู่ ผลจากการวิจัยพบว่า การออกแบบรองเท้าจำลองที่มีความสวยงามแตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์เดิม สามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้อย่างดี ก่อให้เกิดประโยชน์และความพึงพอใจแก่ผู้ซื้อสินค้าได้

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ขอสรุปข้อมูลทั้งหมดเพื่อกำหนดแนวคิดในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจำนวน 5 คู่ต่อ 1 คอลเลคชั่น ซึ่งจะให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยและเพื่อเข้าสู่กระบวนการวิธีดำเนินการวิจัยต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษ จากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อศึกษาถึงปัญหาและความต้องการในการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยการออกแบบผลิตภัณฑ์ในครั้งนี้ เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้แก่ตัวผลิตภัณฑ์มากขึ้น และขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูล เพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไปของแหล่งข้อมูล หรือแหล่งผลิต เครื่องประกอบการแต่งกายโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ศึกษาปัญหาและสร้างสินค้าตัวใหม่ที่มีเอกลักษณ์ ตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำไปสู่การออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนามภายใต้กรอบแนวคิด จากการศึกษาเอกสารและเว็บไซต์ เข้าพื้นที่ผู้ผลิตเครื่องประกอบการแต่งกายโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อให้ได้ข้อมูลโดยทั่วไปของแหล่งผลิต

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาเอกสาร เว็บไซต์ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อสร้างกรอบแนวความคิด เกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไปของการศึกษาผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องประกอบการแต่งกายในโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาและการสร้างสรรค์ ด้วยการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายชาวเขา โดยรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการออกแบบโดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 5 วิธีการนำเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้าโดยการสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนามตามประเด็นที่ปรึกษา คือ การออกแบบร่องเท้าแพ้นบนุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร คือ กลุ่มวัยทำงาน เพศชาย อายุ 30-35 ปี ที่ใช้ชีวิตในรูปแบบสังคมเมือง มีไลฟ์สไตล์ทันสมัยและร่วมสมัย รักการแต่งตัว ชอบการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตัวเองตลอดเวลา มีอาชีพที่มั่นคง รายได้สูง ในจังหวัดเชียงราย
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มวัยทำงาน เพศชาย อายุ 30-35 ปี ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา จังหวัดพิษณุโลก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การจัดบันทึกรวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูลสำหรับนำไปวิเคราะห์ภายหลัง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
 - 1.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมโดยผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลช่วงแรกเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นด้านสภาพทั่วไปของกลุ่มผู้ผลิต โดยทำการศึกษาประวัติความเป็นมาของกลุ่ม นโยบายในการดำเนินงานของกลุ่ม แนวคิดในการออกแบบ การดำเนินการทางการตลาดและการจัดจำหน่ายข้อจำกัดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการที่ได้จากการศึกษาเอกสารสัมภาษณ์
 - 1.2 การสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการเพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับใช้ในงานวิจัย และสร้างแนวคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านสภาพโดยทั่วไปของผู้ผลิต กระบวนการผลิตและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์

2. การสำเนาเอกสารเพื่อเก็บข้อมูล เป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูลสำหรับนำไปวิเคราะห์ ภายหลัง

3. การถ่ายภาพเพื่อเก็บข้อมูลภาพ เป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูลสำหรับนำไปวิเคราะห์ ภายหลัง

4. การอัดเสียงสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล เป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูลสำหรับนำไป วิเคราะห์ภายหลัง

5. อินเทอร์เน็ต (Internet) เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต มีความรวดเร็ว ข้อมูลมี หลากหลาย อินเทอร์เน็ตจึงเป็นประโยชน์ต่อการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ภายหลัง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เว็บไซต์ เพื่อเป็นความรู้พื้นฐาน สร้างแนวความคิดและกรอบ การศึกษาข้อมูลทั่วไปของร่องเท้าแพ้นับรูษและเครื่องแต่งกายชาวเขา โดยแหล่งข้อมูลที่ใช้ใน การศึกษามี 2 ประเภท คือ

1. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ ที่เกี่ยวข้องกับร่องเท้าแพ้นับรูษและ เครื่องแต่งกายชาวเขา

2. แหล่งข้อมูลประเภทอินเทอร์เน็ต (Internet) โดยการศึกษาข้อมูลผ่านเว็บไซต์ (Website) ที่เกี่ยวข้องกับร่องเท้าแพ้นับรูษและเครื่องแต่งกายชาวเขา

สำหรับการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องประกอบเครื่องแต่งกายในโครงการ หลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จะศึกษาสภาพทั่วไปของผลิตภัณฑ์ แนวคิดด้าน การออกแบบผลิตภัณฑ์เดิม โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีนี้ในการเก็บข้อมูลช่วงแรก เพื่อ ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ด้านสภาพทั่วไปขององค์กร ประวัติความเป็นมาของผู้ผลิต กระบวนการผลิต ด้านการตลาดและการจัดจำหน่าย ซึ่งอุปกรณ์เก็บข้อมูล ได้แก่ การจดบันทึกและกล้องถ่ายรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปประเมินผลแนวทางการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวง ดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและการ สัมภาษณ์ โดยนำเสนอผลการวิจัยออกมาเป็นข้อสรุป การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา เว็บไซต์ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และข้อมูลจากการลงพื้นที่ เพื่อกำหนดแนวความคิดในการออกแบบให้ บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษารูปแบบของผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องประกอบการแต่งกายจากผ้าทอมือ
โครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

1. ที่ตั้ง ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
2. ประวัติความเป็นมา

โครงการพัฒนาดอยตุง(พื้นที่ทรงงาน)อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่เน้นการพัฒนาคน พัฒนาการศึกษา พัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยกลุ่มเป้าหมายหลักที่ต้องการพัฒนาคือ ชาวเขาบริเวณดอยตุง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น อีกทั้งทำงานด้านการอนุรักษ์สืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีของชาวไทยภาคเหนือ และเพิ่มรายได้แบบยั่งยืนให้คงอยู่ตลอดไป โดยองค์กรนี้จะแบ่งหน่วยงานที่หลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยเคยเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกงาน ทางด้านการออกแบบกับหน่วยงานดีไซน์เนอร์ (Designer) ในศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ รวมถึง ดอยตุง ไลฟ์สไตล์ (Doitung Lifestyle) ที่จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฝีมือของดอยตุง ผลงานที่เกิดจากการผสมผสานกันอย่างลงตัวของวิถีวัฒนธรรมชาติ และภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาแต่ดั้งเดิม ด้วยความคิดสร้างสรรค์ในแนว "การออกแบบเพื่อความยั่งยืน" (Sustainable Design) ได้พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์คุณภาพที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่นเฉพาะตัว เช่น ผ้าทอมือ เสื้อผ้า หมวกทอมือ ของตกแต่งบ้าน เครื่องเคลือบดินเผา ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา ผลิตภัณฑ์งานมือของ ดอยตุงเป็นศิลปะแห่งการผสมผสานความทันสมัยและรากฐานทางวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่าง ดงามลงตัว เข้าถึงจิตใจและรสนิยมของคนรุ่นใหม่ที่น่าสนใจในธรรมชาติและสังคมได้อย่างดี อีกทั้ง ยังเห็นความสำคัญของการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางตลาดส่งออกในแถบเอเชียเป็นหลัก เพื่อให้ สินค้าโครงการหลวงดอยตุงก้าวสู่ระดับโลก

ตอนที่ 2 การออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายชาวเขา

1. การออกแบบโครงสร้างผลิตภัณฑ์ เป็นการออกแบบโครงสร้างผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่ มีความสวยงามที่แตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์คู่แข่งภายใต้แบรนด์สินค้าอื่นๆ ช่วยเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้อย่างดีและสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อความพึงพอใจแก่ผู้ซื้อสินค้าได้

2. การออกแบบกราฟิก ลายกราฟิกมีความโดดเด่น สวยงามแตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์คู่แข่งภายใต้แบรนด์สินค้าอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดองค์ประกอบ การใช้เทคนิคตัดทอนลดทอนลายซึ่งช่วยสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้

ตอนที่ 3 ผลจากการทำแบบสอบถาม

ผลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ในการทำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พบว่า

ตาราง 1 ตารางสรุปผลการทำแบบสอบถามตอนที่ 1

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป			
1	เพศชาย อายุ	จำนวน	ร้อยละ
	30 ปี	28	28%
	31 ปี	14	14%
	32 ปี	16	16%
	33 ปี	17	17%
	34 ปี	13	13%
	35 ปี	12	12%

2	ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	9	9%
	ปริญญาตรี	68	68%
	สูงกว่าปริญญาตรี	23	23%
	อื่นๆ	-	-
3	อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
	ข้าราชการ	9	9%
	พนักงานบริษัท	39	39%
	ธุรกิจส่วนตัว	25	25%
	รับจ้างทั่วไป	16	16%
	อื่นๆ	11	11%
4	รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4	4%
	10,000 - 15,000 บาท	26	26%
	15,001 - 20,000 บาท	46	46%
	20,001 บาทขึ้นไป	24	24%
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการออกแบบ			
1	ไซส์/เบอร์/ขนาดรองเท้าของท่าน	จำนวน	ร้อยละ
	35 EURO / 3 US	-	-
	36 EURO / 4 ^{1/2} US	-	-
	37 EURO / 5 US	-	-
	38 EURO / 6 US	-	-
	39 EURO / 6 ^{1/2} US	2	2%
	40 EURO / 7 US	8	8%
	41 EURO / 7 ^{1/2} US	23	23%
	42 EURO / 8 US	35	35%
	43 EURO / 9 US	26	26%
	44 EURO / 10 US	4	4%
	45 EURO / 11 US	2	2%

	อื่นๆ	-	-
2	ประเภทรองเท้าที่ท่านนิยมสวมใส่มากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
	รองเท้าลำลอง/แตะ	18	18%
	รองเท้ากีฬา	20	20%
	รองเท้าบูท	8	8%
	รองเท้าลอฟเฟอร์	3	3%
	รองเท้าวิ่งทิปส์	4	4%
	รองเท้าเดอบี/บัค	10	10%
	รองเท้าอ็อกฟอร์ด	6	6%
	รองเท้าแคป ไทลัว	9	9%
	รองเท้าคัชชู	3	3%
	รองเท้าโบ้ท	7	7%
	รองเท้าม็อกค์ สเตรปวี	1	1%
	รองเท้าเอสปราดริลกิ่งลำลอง	11	11%
	อื่นๆ	-	-
3	วัสดุรองเท้าที่ท่านนิยมเลือกสวมใส่มากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
	หนัง	55	55%
	ผ้า	34	34%
	โฟม EVA	7	7%
	พลาสติก	3	3%
	อื่นๆ	1	1%
4	โทนสีรองเท้าที่ท่านนิยมสวมใส่มากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
	ดำ	30	30%
	เทา	5	5%
	น้ำตาล	33	33%
	ขาว	22	22%
	น้ำเงิน	7	7%
	อื่นๆ	3	3%

5	ยี่ห้อ/แบรนด์รองเท้าที่ท่านนิยมสวมใส่มากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
	Converse	9	9%
	Adidas	8	8%
	Clarks	11	11%
	Nike	18	18%
	Dr.Martens	7	7%
	Vans	8	8%
	Birkenstock	4	4%
	Onitsuka Tiger	6	6%
	อื่นๆ	29	29%
6	สถานที่แหล่งเลือกซื้อรองเท้าที่ท่านนิยมไปมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
	ห้างสรรพสินค้า	77	77%
	ตลาดนัด	17	17%
	ร้านตัดรองเท้าประจำ	4	4%
	อื่นๆ	2	2%
7	ราคารองเท้าที่ท่านนิยมเลือกซื้อมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
	ต่ำกว่า 100 บาท	-	-
	100 - 500 บาท	24	24%
	501-1,000 บาท	43	43%
	1,001 - 5,000 บาท	32	32%
	5,001 บาทขึ้นไป	1	1%
8	ปัจจัยในการเลือกซื้อรองเท้า	จำนวน	ร้อยละ
	สวยงามและตามแฟชั่น	11	11%
	สวมใส่สบาย	55	55%
	มียี่ห้อ/แบรนด์	6	6%
	ความคงทนต่อการใช้งาน	21	21%
	ราคา	7	7%
	อื่นๆ	-	-

9	สไตล์การแต่งตัวที่สื่อถึงบุคลิกของท่านมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
	สไตล์เด็กเรียน/เนิร์ด	3	3%
	สไตล์วินเทจย้อนยุค	8	8%
	สไตล์แคชวลเรียบง่าย	18	18%
	สไตล์ร็อคมาดเท่	19	19%
	สไตล์เมโทรเซ็กส์ชวล	6	6%
	สไตล์ผู้นำแฟชั่น	5	5%
	สไตล์ง่าย ๆ สบาย ๆ	33	33%
	อื่นๆ	8	8%
10	ท่านสนใจงานศิลปะพื้นเมืองทางภาคเหนือใช่หรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
	ใช่	66	66%
	ไม่	34	34%
11	ท่านรู้จักโครงการหลวงดอยตุงใช่หรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
	ใช่	77	77%
	ไม่	23	23%
12	ผลิตภัณฑ์โครงการหลวงดอยตุงที่ท่านรู้จักมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
	กาแฟดอยตุง	41	41%
	แมคคาเดเมียดอยตุง	2	2%
	ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ	27	27%
	ผลิตภัณฑ์จากเครื่องปั้นดินเผา	7	7%
	ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา	-	-
	อื่นๆ	-	-

ตาราง 4.1 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 1

ผลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ในการทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่องานวิจัย เรื่องการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัด เชียงราย พบว่า

ตาราง 4.2 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบที่ 1

รูป 4.1 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทลำลอง (Sandals)

รายการ	MEAN	S.D	แปลผล
1) ความสวยงามในการออกแบบ	4.54	0.64	ดีมาก
2) ความเรียบร้อยและความประณีตในการตัดเย็บ	4.42	0.59	ดีมาก
3) ความแข็งแรง คงทนต่อการใช้งาน	4.32	0.58	ดี
4) ความปลอดภัย สวมใส่สบาย	4.28	0.58	ดี
5) สามารถสวมใส่ได้ทุกโอกาสและทุกสถานที่	4.28	0.52	ดี
6) ความประทับใจโดยภาพรวม	4.52	0.63	ดีมาก
รวม	4.39	0.43	ดีมาก

จากตารางสรุปผลจะพบว่าค่าของ MEAN = 4.39 และค่าของ S.D = 0.43 อยู่ในระดับ ดีมาก

ตาราง 4.3 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบที่ 2

รูป 4.2 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทวิงทิวลิปส์ (Wingtips)

รายการ	MEAN	S.D	แปลผล
1) ความสวยงามในการออกแบบ	4.82	0.91	ดีมาก
2) ความเรียบร้อยและความประณีตในการตัดเย็บ	4.68	0.74	ดีมาก
3) ความแข็งแรง คงทนต่อการใช้งาน	4.64	0.71	ดีมาก
4) ความปลอดภัย สวมใส่สบาย	4.60	0.68	ดีมาก
5) สามารถสวมใส่ได้ทุกโอกาสและทุกสถานที่	4.58	0.67	ดีมาก
6) ความประทับใจโดยภาพรวม	4.82	0.91	ดีมาก
รวม	4.69	1.11	ดีมาก

จากตารางสรุปผลจะพบว่าค่าของ MEAN = 4.69 และค่าของ S.D = 1.11 อยู่ในระดับ ดีมาก

ตาราง 4.4 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบที่ 3

รูป 4.3 รองเท้าแพชั่นบุรุษประเภทบู้คส์ (Derby)

รายการ	MEAN	S.D	แปลผล
1) ความสวยงามในการออกแบบ	4.60	0.70	ดีมาก
2) ความเรียบร้อยและความประณีตในการตัดเย็บ	4.22	0.53	ดี
3) ความแข็งแรง คงทนต่อการใช้งาน	3.98	0.51	ดี
4) ความปลอดภัย สวมใส่สบาย	3.96	0.49	ดี
5) สามารถสวมใส่ได้ทุกโอกาสและทุกสถานที่	4.32	0.58	ดี
6) ความประทับใจโดยภาพรวม	4.28	0.58	ดี
รวม	4.23	0.76	ดี

จากตารางสรุปผลจะพบว่าค่าของ MEAN = 4.23 และค่าของ S.D = 0.76 อยู่ในระดับ ดี

ตาราง 4.5 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบที่ 4

รูป 4.4 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทบู๊ท (Dress boots)

รายการ	MEAN	S.D	แปลผล
1) ความสวยงามในการออกแบบ	4.48	0.61	ดีมาก
2) ความเรียบร้อยและความประณีตในการตัดเย็บ	4.82	0.91	ดีมาก
3) ความแข็งแรง คงทนต่อการใช้งาน	4.66	0.72	ดีมาก
4) ความปลอดภัย สวมใส่สบาย	4.36	0.57	ดี
5) สามารถสวมใส่ได้ทุกโอกาสและทุกสถานที่	3.88	0.46	ดี
6) ความประทับใจโดยภาพรวม	4.50	0.62	ดีมาก
รวม	4.45	1.53	ดีมาก

จากตารางสรุปผลจะพบว่าค่าของ MEAN = 4.45 และค่าของ S.D = 1.53 อยู่ในระดับ ดีมาก

ตาราง 4.6 ตารางสรุปผลแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบที่ 5

รูป 4.5 รองเท้าแฟชั่นบุรุษประเภทลอฟเฟอร์ (Tassel loafers)

รายการ	MEAN	S.D	แปลผล
1) ความสวยงามในการออกแบบ	4.76	0.86	ดีมาก
2) ความเรียบร้อยและความประณีตในการตัดเย็บ	4.46	0.61	ดีมาก
3) ความแข็งแรง คงทนต่อการใช้งาน	4.44	0.58	ดีมาก
4) ความปลอดภัย สวมใส่สบาย	4.44	0.58	ดีมาก
5) สามารถสวมใส่ได้ทุกโอกาสและทุกสถานที่	4.40	0.58	ดีมาก
6) ความประทับใจโดยภาพรวม	4.60	0.68	ดีมาก
รวม	4.52	1.10	ดีมาก

จากตารางสรุปผลจะพบว่าค่าของ MEAN = 4.52 และค่าของ S.D = 1.10 อยู่ในระดับ ดีมาก

ตอนที่ 4 กระบวนการในการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง
อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

INSPIRATION / CONCEPT

" ศิลปะชาวเขา ผสมผสานความทันสมัย ใส่ใจรากฐานทางวัฒนธรรม "

.....เป็นแนวคิดในการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษ

ที่ให้ความสำคัญต่อ การออกแบบเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Design)

ด้วยวัสดุที่เป็นเศษผ้าเหลือใช้ ผสมกับความทันสมัย

จนเกิดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว.....

Miss Rujira Tawornrak S3711095 PPD#4

MOOD & TONE

INSPIRATION >>> ชาวเขา

KEY WORD >>> ศิลปะชาวเขา ผสมผสานความทันสมัย ใส่ใจรากฐานทางวัฒนธรรม

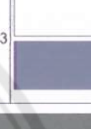
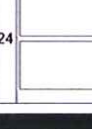

>>> Key Colors <<<

Miss Rujira Tawornrak S3711095 PPD#4

SCENARIO

กลุ่ม A (ชาวเขาคอยดูง)	1		2		3		4		5		6	
กลุ่ม B (รูปแบบคอเสื้อ)	7		8		9		10		11		12	
กลุ่ม C (เครื่องประดับ)	13		14		15		16		17		18	
กลุ่ม D (โทนสี)	19		20		21		22		23		24	

Miss Rujira Tawornsuk 53711095 PPD#4

SKETCH DESIGN

COLLECTION 1

COLLECTION 2

COLLECTION 3

Miss Rujira Tawornsuk 53711095 PPD#4

รูป 4.6 กระบวนการการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย

บทที่ 5

บทสรุป

การดำเนินการศึกษารั้ครั้งนี้ ในหัวข้อการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พบว่าปัจจุบันตลาดอุตสาหกรรมรองเท้าทั้งในและต่างประเทศมีการแข่งขันกันเป็นจำนวนมาก และมีปัจจัยในการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจมากขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยหรือแม้กระทั่งนักออกแบบเองต้องทำการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันให้ครอบคลุมได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบทั่วไปของการผลิตรองเท้าแฟชั่นบุรุษ
2. เพื่อออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภค ที่มีผลต่อการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตของโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

สรุปผลและอภิปรายผล

การศึกษาในหัวข้อวิจัยเรื่อง การออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สรุปได้ดังนี้

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องประกอบกระดุมต่างกายจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
2. ศึกษาผลิตภัณฑ์ขั้นตอนและวิธีการผลิต
3. ออกแบบผลิตภัณฑ์รองเท้าแฟชั่นบุรุษ โดยเลือกใช้เศษวัสดุจากกระบวนการผลิตที่มีอยู่ในองค์กรอย่างคุ้มค่า มีคุณภาพ สวยงามและเพิ่มประโยชน์ต่อการใช้งาน ซึ่งสรุปการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษ ได้ดังนี้
 - 3.1) การออกแบบผลิตภัณฑ์รองเท้าแฟชั่นบุรุษ เป็นการสร้างสรรค์การออกแบบผลิตภัณฑ์ขึ้นมาใหม่ให้แตกต่างจากคู่แข่งภายใต้แบรนด์สินค้าอื่นๆ โดยยึดเอกลักษณ์เฉพาะตัวขององค์กร
 - 3.2) กระบวนการออกแบบเป็นไปตามหลักการออกแบบอันประกอบไปด้วยแนวคิดในการออกแบบ หลักในการออกแบบ ส่วนประกอบที่สำคัญในการออกแบบ องค์ประกอบของการออกแบบและกราฟิก
 - 3.3) ผลการออกแบบได้ดำเนินไปตามแนวทางการศึกษาข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านตัวสินค้า ผู้ผลิต ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลทางการตลาด และข้อมูลทางด้านเทคนิคต่างๆตามลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ กราฟิกมีส่วนช่วยในการสร้างทัศนคติที่ดีแก่ผู้บริโภคสินค้าและมีการขยายอัตราพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเพิ่มขึ้น มีแนวทางของการออกแบบที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวให้เกิดความเป็น Corporate Identity การออกแบบโครงสร้างของผลิตภัณฑ์คำนึงถึงความเป็นไปได้ในการผลิตจริง มีความสวยงามแปลกตา มีความแตกต่างจากคู่แข่งภายใต้แบรนด์สินค้าอื่นๆ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมทางด้านต้นทุนในการผลิต

ข้อเสนอแนะ

ในขั้นตอนของกระบวนการประเมินผลทางการศึกษาได้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระบบที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ ซึ่งสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการได้รับข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์จากอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้คอยช่วยเหลืออย่างเต็มที่

1. การดำเนินการศึกษาในหัวข้อการออกแบบรองเท้าแฟชั่นบุรุษจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อศึกษาถึงการออกแบบที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แตกต่างจากตลาดในและต่างประเทศ

2. ควรนำการศึกษาค้นคว้าสภาพทั่วไปของผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องประกอบการแต่งกายจากผ้าทอมือโครงการหลวงดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มาใช้ประโยชน์ในเรื่องของแนวทางการออกแบบให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อได้งานออกแบบที่มีความสมบูรณ์ เหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์นั้นๆ และสามารถนำไปผลิตจำหน่ายใช้งานได้จริงต่อไป

3. การออกแบบและพัฒนาแบบควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนและแน่นอน เพราะเป็นจุดสำคัญที่สุดของการทำศิลปนิพนธ์

4. ขั้นตอนการทำแบบจำลอง (Model) หากต้องมีกระบวนการทำที่ยากและซับซ้อน ควรวางแผนระยะเวลาสำหรับขั้นตอนนี้ให้มาก เพราะอาจล่าช้าไม่ทันตามกำหนดและทำให้งานออกมาไม่มีประสิทธิภาพมากพอ

5. การตัดสินใจในการออกแบบควรใช้เหตุผลและข้อมูลเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจมากกว่าความรู้สึกส่วนตัว

บทสรุปของการศึกษาวิจัยถือได้ว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทั้งในด้านการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับพฤติกรรมกรรมการใช้งาน ซึ่งไม่ใช่เพียงวิสัยทัศน์ทางการศึกษาเท่านั้น แต่เป็นการมองโลกทัศน์ให้กว้างออกไปยังภายนอก อาศัยพื้นฐานของความเป็นจริง การศึกษา ค้นคว้า ตลอดจนการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งซึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาวิจัย

บรรณานุกรม

นวลน้อย บุญวงษ์. (2539). หลักการออกแบบ(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นพวรรณ หมั่นทรัพย์. (2539). การออกแบบเบื้องต้น BASIC DESIGN (พิมพ์ครั้งที่ 1), กรุงเทพฯ : โกลบอลวิชั่น.

สุทัศน์ ยกส้าน. โลกวิทยาการ. นิตยสารสารคดี. 2542(169), หน้า 155.

พอลและอีเลน ลูวิช; ศิริวรรณ สุขพานิช. (2528). หกเผ่าชาวดอย. กรุงเทพฯ.

นที บุญพราหมณ์. (2546). การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ.

ทรงยศ บัวสำลี. (2555). การออกแบบรองเท้าหนังลำลองสุภาพบุรุษของกลุ่มชุมชนท่าสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี. ศิลปนิพนธ์ ศป.บ., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

เว็บไซต์กระปุก. คอลัมน์รองเท้าผู้ชายที่นิยม 10 อันดับทั่วโลก, 2555, เว็บไซต์.

เว็บไซต์ดีดีไซเนอโนไทย, 2555, เว็บไซต์.

เว็บไซต์กรมส่งเสริมการส่งออก, 2552, เว็บไซต์.

เว็บไซต์ดอยตุง, 2547, เว็บไซต์.

เว็บไซต์แม่ฟ้าหลวง, 2547, เว็บไซต์.

ภาคผนวก

ขั้นตอนการออกแบบสร้างสรรค์และผลิตผลงานของผู้วิจัย

การจัดแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์ครั้งที่ 12
วันที่ 16-20 พฤษภาคม 2557 ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า พิษณุโลก

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางสาว รุจิรา ทาวรศักดิ์ Miss Rujira Tawornsuk
เกิดเมื่อ	30 ตุลาคม 2534
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	138/55 หมู่ 14 ตำบลวัดไทร อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000
ตำแหน่งหน้าที่	นิสิตภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
ประวัติการศึกษา	
ประถมศึกษา	โรงเรียนโพธิสารศึกษา จังหวัดนครสวรรค์
มัธยมศึกษา	โรงเรียนโพธิสารศึกษา จังหวัดนครสวรรค์
อุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์